

ΕΚΘΕΣΗ 2017-ΜΑΡΤΙΟΣ 2018
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ –ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**Σαουδική Αραβία – Γενικά Στοιχεία**

Στοιχεία Γεωγραφίας – Πολιτικό Σύστημα – Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς 4-8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Η Σαουδαραβική Οικονομία για το χρονικό διάστημα 2017-2018 – Εξελίξεις 9-10

Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο (Public Investment Fund – PIF) – Εθνικό

Αναπτυξιακό Ταμείο (National Development Fund – NDF) 10-11

Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (National Transformation Plan – NTP) της

Εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την Σαουδαραβική Οικονομία 11-12

Προοπτικές της Σαουδαραβικής Οικονομίας – Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

(National Transformation Plan) της Σαουδαραβικής Οικονομίας και της Δημόσιας

Διοίκησης 14-17

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη 18-20

Εξέλιξη και ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών – Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές

επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία – Επενδυτικά σχέδια έως το 2020 20-21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Πόλεμος στην Υεμένη – Επιπτώσεις στην Οικονομία της Σαουδικής Αραβίας 21-22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας – Εντοπισμός

Ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών – Προτάσεις περαιτέρω

αναπτύξεως των ελληνικών εξαγωγών – Διεθνείς Κλαδικές ή Επαγγελματικές

Εκθέσεις – Εβδομάδες Ελληνικών Προϊόντων και εκδηλώσεις “In Store Promotions”

Επενδύσεις – Τουρισμός 23-27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
Χρήσιμες Διευθύνσεις στην Σαουδική Αραβία για Έλληνες Επιχειρηματίες	28-37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Διεθνείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις	
Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας	38-44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ Σουλτανάτο του Ομάν – Γενικά Στοιχεία	46-48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
Οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν – Γενικά Στοιχεία	49-54
Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	54-57
Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον	58-62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος-Σουλτανάτου του Ομάν	63-68
Χρήσιμες Διευθύνσεις για Έλληνες επιχειρηματίες	69-88
ΥΕΜΕΝΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
Γενικά Στοιχεία	90-92
Προοπτικές και εξελίξεις της Οικονομίας	92-94
Στοιχεία Γεωγραφίας – Πολιτικό Σύστημα – Συμμετοχή της Υεμένης σε	
Διεθνείς Οργανισμούς	94-96
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Υεμένης	98-102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας είναι η κοιτίδα του Ισλαμισμού και ο Θεματοφύλακας των δύο περισσότερο ιερών τόπων προσκυνήματος για τον Μουσουλμανικό κόσμο, τις πόλεις της Μέκκας και της Μεδίνας. Ο επίσημος τίτλος του Βασιλέως της Σαουδικής Αραβίας είναι ο “Θεματοφύλακας των δύο ιερών τεμένων της Μέκκας και της Μεδίνας” (**Custodian of the Two Holy Mosques**).

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας ιδρύθηκε το 1932 από τον πρώτο βασιλέα της χώρας, Abd Al-Aziz bin Abd Al-Rahman Al Saud (Ibn Saud), μετά από 30χρονο αγώνα ενοποίησης όλων των φυλών που κατοικούσαν διάσπαρτοι στο μεγαλύτερο τμήμα της Αραβικής Χερσονήσου. Μετά τον θάνατο του Βασιλέως Abdullah bin Abd Al Aziz Al Saud, τον Δεκέμβριο 2014, η χώρα κυβερνάται από τον νέο Βασιλέα Salman. Ο νέος ηγέτης του Βασιλείου εξακολουθεί να εφαρμόζει την πολιτική εκσυγχρονισμού της χώρας καθοδηγούμενος κυρίως από τις προσωπικές του επιλογές, τον πολιτικό πραγματισμό του και την ιδεολογία του κυρίως μέσω μιάς σειράς κοινωνικών και οικονομικών πρωτοβουλιών, όπως η συνεχής καταπολέμηση της ανεργίας και προσφορά περισσότερων νέων θέσεων εργασίας, παροχή κοινωνικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, προσέλκυση περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων, δίδοντας περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο ρόλο στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αλλά και αποθαρρύνοντας τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, μέσω κυρίως της πολιτικής της Σαουδοποίησης (Saudisation Policy), από το να προσλαμβάνουν αλλοδαπούς εργαζόμενους.

Μετά τα πρόσφατα γεγονότα της Αραβικής άνοιξης και τις αιματηρές εξεγέρσεις σε άλλες χώρες του Αραβικού Κόσμου, όπως στην Τυνησία, στην Λιβύη, στην Αίγυπτο και στη Συρία, εξεγέρσεις και διαμαρτυρίες οι οποίες στην περίπτωση της Σαουδικής Αραβίας υπήρξαν πολύ μικρότερες σε μέγεθος και σε πάθος, ενώ περιορίστηκαν μόνο σε ικανοποίηση αιτημάτων που αφορούσαν σε εσωτερικά θέματα της χώρας, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση τους μήνες Φεβρουάριο και Μάρτιο 2011 και για να κατευνάσει τις διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις, ιδιαίτερα από την πλευρά των Σιϊτών Μουσουλμάνων που κατοικούν στην πλειοψηφία τους στις Ανατολικές Επαρχίες του Βασιλείου, προχώρησε σε μία σειρά ενεργειών παρέχοντας περισσότερα προνόμια, όπως διευκολύνσεις για χορήγηση χαμηλότοκων δανείων για κατασκευή νέων κατοικιών ή επιδιορθώσεις παλαιών, αύξηση μισθών στους δημοσίους υπαλλήλους και αύξηση των χορηγούμενων επιδομάτων για τους άνεργους πολίτες.

Με σκοπό επίσης την προώθηση των πολιτικών δικαιωμάτων, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προχώρησε τον Σεπτέμβριο 2011 σε εθνικές εκλογές για την ανάδειξη των μισών μελών των 285 Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων, θεσμοί όμως οι οποίοι ασκούν ελάχιστη επιρροή στο πολιτικό σκηνικό της χώρας και στη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων. Επίσης το ίδιο χρονικό διάστημα ανακοινώθηκε ότι οι γυναίκες θα μπορούν εφεξής να ψηφίζουν και να βάζουν υποψηφιότητα για τις περιφερειακές εκλογές, οι πρώτες των οποίων έγιναν το 2005 και να υπηρετούν επίσης ως πλήρη και ισότιμα μέλη της Ανώτατης Συμβουλευτικής Επιτροπής της Περιφέρειας ή του Δήμου.

Η Σαουδική Αραβία κατέχει τη πρώτη θέση στην παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου με ποσοστό 17% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε πετρέλαιο. Παράλληλα η κυβέρνηση εξακολουθεί να εφαρμόζει μία σειρά οικονομικών, κοινωνικών και επιχειρηματικών μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα από το 2005 και μετά, όταν έγινε πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) ενώ ακολουθεί και εφαρμόζει πολιτική προσέλκυσης περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων στη χώρα.

1.Στοιχεία Γεωγραφίας

Εκταση: 2.149.690 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολικό Μήκος Συνόρων: 4.431 χιλιόμετρα – Κουβέιτ 222 χλμ., Ομάν 676 χλμ.,

Κατάρ 60 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 457 χλμ. και Υεμένη 1.458 χλμ.

Φυσικός Πλούτος: Πετρέλαιο, Φυσικό Αέριο, Σίδηρος και Ορυκτά, Χρυσός και Χαλκός.

Πληθυσμός: 32,24 εκατομμύρια κάτοικοι

Θρήσκευμα: 100% μουσουλμάνοι, ποσοστό 82,3% αστικός πληθυσμός

Πρωτεύουσα: Ριάντ 6,5 εκατομμύρια κάτοικοι περίπου

Άλλες Μεγάλες Πόλεις: Τζέντα 5,5 εκατομμύρια κάτοικοι, Μέκκα 2 εκατομμύρια, Μεδίνα 1,1 εκατομμύριο και Νταμάμ 1 εκατομμύριο κάτοικοι

Διοικητικό Σύστημα: Η χώρα διαιρείται σε 13 διοικητικές περιφέρειες (Al Bahah, Al Hudud – Shamaliyah Βόρειες Περιοχές), Al Jawf, al Madinah, Al Qasim, Al Riyadh Ash Sharqiyah – Ανατολική Περιφέρεια), Asir, Hail, Jizan, Mekkah, Najran, Tabuk.

Εθνική Επέτειος: 23 Σεπτεμβρίου 1932: επανένωση του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας

2.Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Σύνταγμα: ανώτατος χάρτης της χώρας. Σύνταγμα της 1ης Μαρτίου 1992. Λειτουργεί ως ο συνταγματικός χάρτης της χώρας και βασίζεται στο Ιερό Κοράνι συγχρόνως με τη ζωή και τις ιερές παραδόσεις του Προφήτη Μωάμεθ.

Νομικό Σύστημα: το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι ο ισλαμικός νόμος (Sharia) με μερικά στοιχεία από το ισχύον γαλλικό και αιγυπτιακό δίκαιο καθώς και την νομοθεσία περί τελωνείων και δασμών. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό σύστημα οι εμπορικές διαφορές λύνονται από ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται για τα ειδικότερα αυτά θέματα.

3. Εκτελεστική Εξουσία

Νέος Αρχηγός του Κράτους είναι ο Βασιλεύς Salman ο οποίος διαδέχθηκε τον αποθανόντα Βασιλιά Abdullah bin Abd Al Aziz Al Saud. Ο Βασιλεύς είναι Αρχηγός του Κράτους και Πρόεδρος της Κυβέρνησης της χώρας. Το Συμβούλιο των Υπουργών διορίζεται από το Βασιλιά, ενώ η θητεία του Υπουργικού Συμβουλίου είναι τέσσερα χρόνια και περιλαμβάνει πολλά μέλη της βασιλικής οικογένειας.

4. Νομοθετική Εξουσία

Η Νομοθετική Εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Νομοθετικό Συμβούλιο (Al Shura) που αποτελείται από 150 μέλη. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Νομοθετικού Συμβουλίου τοποθετούνται από το Βασιλιά και Αρχηγό του Κράτους.

5. Δικαστική Εξουσία

Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τους δικαστές, οι οποίοι ανάλογα με τα ζητήματα που εξετάζουν είναι είτε τρεις είτε πέντε εφόσον πρόκειται για σοβαρές ποινικού χαρακτήρα υποθέσεις. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου διορίζονται με βασιλικό διάταγμα μετά από σχετική πρόταση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, σώμα το οποίο αποτελείται από δέκα ενεργά μέλη που είναι ανώτατοι δικαστές καθώς και από άλλους έγκριτους νομικούς. Οι νεοεισερχόμενοι δικαστές και βοηθοί ανώτατων δικαστικών λειτουργών που επιθυμούν να εργασθούν στον δικαστικό χώρο απασχολούνται δοκιμαστικά για περίοδο ενός ή δύο ετών και μετά εισέρχονται κανονικά στο δικαστικό σώμα.

6. Πολιτικά Κόμματα

Στην Σαουδική Αραβία δεν υπάρχουν πολιτικά κόμματα. Υπάρχουν και λειτουργούν πολιτικές ομάδες σε πολύ περιορισμένο βαθμό, όπως η ομάδα για τα δικαιώματα των γυναικών (Ansar Al Marah) και η Ομάδα για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των Μουσουλμάνων Shiha ή των Σιϊτών Μουσουλμάνων (Freedom and Justice Coalition).

7. Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Σαουδική Αραβία συμμετέχει ως πλήρες μέλος σε αρκετούς Διεθνείς Οργανισμούς. Σε κάποιους εξ αυτών η χώρα συμμετέχει με το καθεστώς του Παρατηρητού. Οι διεθνείς οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – ARAB BANK FOR ECONOMIC DEVELOPMENT IN AFRICA – ΑΡΑΒΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AfDB – AFRICAN DEVELOPMENT BANK – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AFESD – ARAB FUND FOR ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT – ΑΡΑΒΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

AMF – ARAB MONETARY FUND – ΑΡΑΒΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

BIS – BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

CAEU – COUNCIL OF ARAB ECONOMIC UNITY – ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

FAO – FOOD AND AGRICULTURE ORGANISATION OF THE UNITED NATIONS – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

G-20, G-77 AND GCC (GULF COOPERATION COUNCIL)

IAEA – INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

IBRD – INTERNATIONAL BANK OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT – ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ICAO – INTERNATIONAL CIVIL AVIATION ORGANIZATION – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

ICC – INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE – ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ICRM – INSTITUTE FOR CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT

IDA – INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

IFAD – INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT – ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

IFC – INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

IDB – ISLAMIC DEVELOPMENT BANK

IFRCS – INTERNATIONAL FEDERATION OF RED CROSS AND RED CRESCENT SOCIETIES

ILO – INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

IFM – INTERNATIONAL MONETARY FUND – ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

IMO- INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

IMSO – INTERNATIONAL MOBILE SATELLITE ORGANISATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

INTERPOL – INTERNATIONAL POLICE

IOC – INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE

IOM – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ)

ISO – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION

ITSO – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATIONS SATELLITE ORGANIZATION

ITU – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATION UNION

MIGA – MULTINATIONAL INVESTMENT GUARANTEE AGENCY

OAPEC – ORGANIZATION OF ARAB PETROLEUM EXPORTING COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΡΑΒΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΙΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

OIC – ORGANIZATION OF ISLAMIC COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΣΛΑΜΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

OPCW – ORGANIZATION OF THE PROHIBITION OF CHEMICAL WEAPONS – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ

OPEC – UN – UNCTAD – UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT

UNESCO – UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION

UNIDO – UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

UNRWA – UNITED NATIONS RELIEF AND WORKS AGENCY

UNWTO – WORLD TOURISM ORGANIZATION

WCO – WORLD CUSTOMS ORGANIZATION

WFTU – WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS

WHO – WIPO – WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION

WMO – WORLD METEOROLOGICAL ORGANIZATION

WTO – WORLD TRADE ORGANIZATION

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

1. Η Σαουδαραβική Οικονομία για το χρονικό διάστημα 2017-Μάρτιος 2018 – Εξελίξεις

Η Σαουδαραβική Οικονομία, σύμφωνα με εκτιμήσεις Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών, Παγκόσμια Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αναμένεται ότι και για το 2018 θα παρουσιάσει αύξηση του Α.Ε.Π. σε ποσοστό 1,8%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους, αφενός στην μικρή σχετικά αύξηση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, αύξηση η οποία για πρώτη φορά σημειώνεται μετά από μία μακρά χρονική περίοδο συνεχών των τιμών του πετρελαίου και αφετέρου στην δραστική μείωση των δαπανών του προϋπολογισμού σε συνδυασμό με μία περισσότερο συγκρατημένη δημοσιονομική πολιτική.

Για το 2019 οι προβλέψεις κρίνονται περισσότερο θετικές καταγράφοντας περαιτέρω αύξηση του Α.Ε.Π. έως και 2%. Η βελτίωση της κυβερνητικής ισορροπίας και η ελαχιστοποίηση των αρνητικών αντιδράσεων απέναντι στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις οποίες προχωρά η κυβέρνηση, στο πλαίσιο του προγράμματος “VISION 2030”, αποτελούν τα βασικά επιχειρήματα για περαιτέρω ανάκαμψη της οικονομίας και της σταδιακής ανεξάρτησής της από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Πιο αναλυτικά οι διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, όπως αυτές αναλύονται στο “Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων – National Transformation Program” αποσκοπούν στην ανάπτυξη και ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας με παράλληλη αύξηση των κεφαλαίων που διατίθενται κυρίως προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Αποτέλεσμα των ανωτέρω πολιτικών προβλέπεται να είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας με προοπτικές αρκετά ενθαρρυντικές για το άμεσο και το προσεχές μέλλον. Η δημοτικότητα του διαδόχου του θρόνου H.R.H. Mohammed Bin Salman και η διορατικότητα που τον χαρακτηρίζει, όπως αναφέρεται από πολλούς πολιτικούς και οικονομικούς αναλυτές, στέλνει σημαντικά μηνύματα προς την διεθνή επενδυτική κοινότητα και καθιστά την Σαουδαραβική Οικονομία περισσότερο ελκυστική σε αλλοδαπά επενδυτικά κεφάλαια και σε μεμονωμένους αλλοδαπούς επενδυτές σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Η σταθερή βούληση του διαδόχου του θρόνου στην υλοποίηση όλων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αποτελεί έναν επιπλέον λόγο για προσέλκυση αλλοδαπών κεφαλαίων και σταδιακή ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας.

Παράλληλα η βελτίωση αρκετών δημοσιονομικών μεγεθών σε συνδυασμό με σημαντικές φοροελαφρύνσεις, όπως έχει ανακοινωθεί από το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης εντός του τρέχοντος έτους, το φορολογικό έλλειμμα αναμένεται να παρουσιάσει ελαφρά μείωση και να φθάσει στο 7,6% του Α.Ε.Π. Η φορολογική πολιτική συνδέεται άμεσα και με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η σταδιακή ανάκαμψη των τιμών του πετρελαίου αναμένεται να ενισχύσει το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και να ξεπεράσει το εκτιμώμενο πλεόνασμα του προϋπολογισμού από το 1,7% του Α.Ε.Π., όπως αυτό σημειώθηκε για το 2017.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να παρουσιάσει αρκετές αυξομειώσεις και να επηρεάζεται σημαντικά από τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις τα επόμενα χρόνια, φθάνοντας το 5% για το τρέχον έτος, ενώ για το 2019 αναμένεται να μειωθεί στο 2% κυρίως λόγω της εφαρμογής του ΦΠΑ σε μία σειρά προϊόντων και υπηρεσιών. Χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε επίσημη ενημέρωση, η Σαουδική Αραβία φαίνεται ότι αντιμετωπίζει ένα μικρό, αλλά διογκούμενο πρόβλημα φτώχειας. Όπως συμβαίνει πλέον σε όλες τις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου, η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων με χαμηλά εισοδήματα είναι αλλοδαποί ενώ σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η δυσκολία εύρεσης εργασίας από τους ημεδαπούς υπηκόους με δεδομένη την αύξηση του πληθυσμού, αλλά και τις περιορισμένες ευκαιρίες που παρουσιάζονται για εύρεση εργασίας.

Η συγκεκριμένη κατάσταση σε συνδυασμό με τον περιορισμό των εσόδων από τις συνεχείς χαμηλές τιμές του πετρελαίου έχουν καταστήσει ανεφάρμοστο και στην κυριολεξία άκυρο το παλιό κοινωνικό συμβόλαιο, βασισμένο σε τρεις άξονες, όπως γενναίες επιδοτήσεις, δωρεάν δημόσιες υπηρεσίες και προσφορά θέσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα. Οι μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, στο πλαίσιο του προγράμματος “VISION 2030”, θα επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την καθημερινότητα των πολιτών και θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στο τρόπο ζωής τους.

1. Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο (Public Investment Fund – PIF) – Εθνικό Αναπτυξιακό Ταμείο (National Development Fund – NDF)

Για το τρέχον έτος η Σαουδαραβική Οικονομία αναμένεται να ενισχυθεί με επιπρόσθετα κεφάλαια, συνολικού ύψους 133 δις Ριαλίων από το Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο (PIF) και το Εθνικό Αναπτυξιακό Ταμείο (NDF). Επίσης σημαντικά κεφάλαια διατίθενται και σε άλλους τομείς της οικονομίας, όπως ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της κατοικίας και της στέγης, των κατασκευών και της ενίσχυσης των εξαγωγών καθώς και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Η ανάπτυξη των τομέων της οικονομίας, εκτός του πετρελαίου, αναμένεται να παρουσιάσει αύξηση από 0,7% το 2017 σε 1,1% το 2018.

Οι τομείς στους οποίους επικεντρώνεται το ενδιαφέρον για περαιτέρω ανάπτυξή τους είναι ο τομέας των μεταφορών και εκείνος των επικοινωνιών. Παράλληλα το Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο διαθέτει κεφάλαια ύψους 14 δις Ριαλίων για εκσυγχρονισμό μεγάλου τμήματος του οδικού δικτύου της χώρας καθώς και για μεγάλα έργα υποδομών. Στην πραγματικότητα οι μεγαλύτερες δημοσιονομικές δαπάνες που ανακοινώθηκαν στον φετινό προϋπολογισμό εξακολουθούν να υποστηρίζουν τους πρωταρχικούς στόχους του προγράμματος VISION 2030. Η πλειοψηφία των δαπανών αποσκοπεί κυρίως στην διαφοροποίηση των τομέων της οικονομίας συγχρόνως με την προστασία των οικονομικά ευάλωτων νοικοκυριών από την αναγκαία μεταρρύθμιση των τιμών της ενέργειας, όπως αυξήσεις στο ηλεκτρικό ρεύμα στα ιδιωτικά νοικοκυριά. Επιπλέον το 2018 κρίνεται ως έτος καθοριστικής σημασίας για τον τομέα των εσόδων που δεν προέρχονται από τις εξαγωγές πετρελαίου, καθώς μία σειρά διαφορετικών μέτρων, όπως οι αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, η εφαρμογή από 1^{ης} Ιανουαρίου 2018 του ΦΠΑ (5%) σε μία σειρά καταναλωτικών προϊόντων και υπηρεσιών, η φορολογία που επιβάλλεται στους αλλοδαπούς εργαζόμενους στη χώρα ο λεγόμενος “λευκός φόρος” της ακίνητης περιουσίας θα

συμβάλλουν αποφασιστικά στον υπερβολικά φιλόδοξο στόχο αύξησης των δημοσίων εσόδων στα 291 δις Ριάλια.

2. Εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την Σαουδαραβική Οικονομία

Ενδιαφέροντα στοιχεία περιέχει η πρόσφατη ετήσια έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για τα κυριότερα μακροοικονομικά μεγέθη της Σαουδαραβικής Οικονομίας ως ακολούθως:

Η πρόσφατη αύξηση των τιμών του πετρελαίου οδήγησε σε αναθεώρηση των προβλέψεων για την αύξηση του Α.Ε.Π. και την συνολική αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας. Συγκεκριμένα για το τρέχον έτος η ανάπτυξη αναμένεται να φθάσει στο 1,7% ενώ για το 2019 αναμένεται στο 1,9%. Η περαιτέρω αύξηση των τιμών του πετρελαίου και η συμφωνία για μείωση των δημοσίων δαπανών αποτελούν τους βασικούς λόγους της θετικής αυτής πορείας. Με τις ανωτέρω εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου συμφωνεί και η Κεντρική Τράπεζα της Σαουδικής Αραβίας (SAMA). Η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας σε μηνιαία βάση κατά 0,6% και η αυξημένη ζήτηση και κατανάλωση των νοικοκυριών έως και 19,8% σε τομείς όπως η αγορά και κατανάλωση τροφίμων και προϊόντων της διατροφικής αλυσίδας, στα ενδύματα και στα υποδήματα καθώς και η κατανάλωση σε εστιατόρια και ξενοδοχεία αποτελούν τους βασικούς δείκτες αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και της αυξημένης ζήτησης.

Η ανεργία διατηρείται σε αρκετά υψηλά ποσοστά, στο σύνολο της χώρας να φθάνει στο 6%, από 5,8% το προηγούμενο έτος ενώ μεταξύ των ημεδαπών υπηκόων φθάνει στο 13% περίπου.

Συγχρόνως το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης προχωρά στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, στο πλαίσιο του προγράμματος “VISION 2030”, που θα συμβάλλουν στην διαφοροποίηση των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και στην σταδιακή απεξάρτησή της από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Ένα σημαντικό τμήμα του “Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων – NTP” αφορά στο φιλόδοξο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων από το οποίο η κυβέρνηση αποσκοπεί στην αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα αύξηση από 35 έως και 40 δις Ριάλια από την πώληση διαφόρων περιουσιακών στοιχείων, επιπλέον 25 έως και 33 δις Ριάλια από καθαρές ιδιωτικοποιήσεις και έργα σύμπραξης του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα (PPP Projects) και παράλληλα την δημιουργία 10 έως και 12 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας με χρονικό ορίζοντα έως το έτος 2020.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων αναμένονται έσοδα 35 έως και 40 δις Ριάλια, μέσω της πώλησης περιουσιακών στοιχείων του Σαουδαραβικού Δημοσίου. Συγκεκριμένα προβλέπονται η πώληση όλων των ποδοσφαιρικών σωματείων της χώρας και η παραχώρησή τους σε ιδιώτες επενδυτές, η πώληση τεσσάρων μεγάλων αλευροβιομηχανιών καθώς και μεγάλης βιομηχανικής μονάδας αφαλάτωσης θαλασσινού νερού. Επίσης στο ίδιο πρόγραμμα προβλέπονται η πώληση και η παραχώρηση σε ιδιώτες των μεγάλων λιμανιών της χώρας, η ιδιωτικοποίηση συγκεκριμένων τομέων για

τις μεταφορές καθώς και η μετατροπή σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό του ιατρικού κέντρου “King Faisal Hospital and Research Centre”.

Η πιστοληπτική ικανότητα της Σαουδαραβικής Οικονομίας διατηρείται στο Α1 κυρίως λόγω των εκτιμήσεων για την προώθηση και υλοποίηση των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα οδηγήσουν στην απεξάρτηση της οικονομίας από το πετρέλαιο, ενώ η συνεχιζόμενη φορολογική πολιτική θα οδηγήσει σε σταθεροποίηση του συνολικού κυβερνητικού χρέους σε ποσοστό έως και 30% του Α.Ε.Π. της χώρας.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της παρουσίασαν έως και τον περασμένο Μάρτιο τρέχοντος έτους σταδιακή αύξηση έπειτα από μία συνεχή μείωση το περασμένο χρονικό διάστημα. Παρόλα αυτά τα αυξημένα συναλλαγματικά αποθέματα αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο στήριξης της οικονομίας σε συνδυασμό με την αυξημένη επιστοσύνη την οποία έχει κερδίσει ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας. Μέχρι και τον περασμένο Μάρτιο 2018 τα συναλλαγματικά αποθέματα έφθασαν στα 605,4 δις Ριάλια.

Ο δείκτης στέγασης και αγοράς κατοικίας παρουσίασε κατά το πρώτο τρίμηνο, Ιανουαρίου – Μαρτίου 2018, μείωση κατά 1,5% σε συνέχεια της μείωσης κατά 3,3% το τελευταίο τρίμηνο Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου 2017. Παρόλη την μείωση των εμπορικών αξιών κατοικιών και επαγγελματικών χώρων δεν διαφαίνεται τουλάχιστον στο άμεσο χρονικό διάστημα οποιαδήποτε ανάκαμψη του σχετικού δείκτη με όλες βέβαια τις αρνητικές συνέπειες και επιπτώσεις για τον κατασκευαστικό – τεχνικό τομέα.

Τα συνολικά κέρδη του τραπεζικού τομέα ανέρχονται στο 22,4% και μέχρι τον περασμένο Μάρτιο τρέχοντος έτους έφθασαν στα 4,143 εκατομμύρια Ριάλια ενώ σε μηνιαία βάση αυξάνονται κατά 8,9%. Στο πρώτο τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2018 τα συνολικά κέρδη έφθασαν στα 12 δις 113 εκατομμύρια Ριάλια παρουσιάζοντας αύξηση σε ετήσια βάση 7,6%.

Η εσωτερική κατανάλωση παρουσιάζει επίσης σημάδια ανάκαμψης. Μέχρι και τον περασμένο Μάρτιο 2018 παρουσίασε αύξηση έως και 19,8%, από 8,7% μόλις ένα μήνα πριν τον Φεβρουάριο 2018. Η αύξηση της ζήτησης για τρόφιμα και όλα τα προϊόντα της διατροφικής αλυσίδας καταγράφεται στο 25,9%, η αύξηση των αγορών για ενδύματα και υποδήματα στο 14,9% και οι υπηρεσίες από ξενοδοχεία και εστιατόρια στο 41,7% δικαιολογούν την αύξηση της εσωτερικής ζήτησης και της κατανάλωσης των ιδιωτικών νοικοκυριών.

Τα μεταναστευτικά εμβάσματα Σαουδαραβίων που ζούν και εργάζονται στο εξωτερικό έφθασαν στο 40,6% τον περασμένο Μάρτιο 2018 σε αντίθεση με τα μεταναστευτικά εμβάσματα αλλοδαπών εργαζομένων στην Σαουδική Αραβία τα οποία εξακολουθούν να παραμένουν στα ίδια επίπεδα.

3. Προοπτικές της Σαουδαραβικής Οικονομίας

Παρόλα τα βήματα προς την διαφοροποίηση των τομέων της εγχώριας οικονομίας και του συνόλου των μεταρρυθμίσεων που υλοποιούνται, η Σαουδαραβική Οικονομία εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να παραμένει ουσιαστικά εξαρτώμενη από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, κατέχοντας το 16% των παγκοσμίων αποθεμάτων σε πετρέλαιο, έχοντας ηγετικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στον Οργανισμό Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών (ΟΠΕΚ), ως ο μεγαλύτερος εξαγωγέας πετρελαίου. Ποσοστό 87% των συνολικών εσόδων του προϋπολογισμού προέρχεται από τις εξαγωγές σε πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο, 42% του Α.Ε.Π. της χώρας κατέχουν οι εξαγωγές πετρελαίου και 90% των συνολικών εσόδων στο σύνολο των Σαουδαραβικών εξαγωγών.

Για το 2017 ο προϋπολογισμός παρουσίασε έλλειμμα 8,3% του Α.Ε.Π., έλλειμμα το οποίο καλύφθηκε από την έκδοση και πώληση ομολόγων και κάλυψη από τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας. Οσον αφορά την έκδοση και διάθεση ομολόγων η κυβέρνηση προχώρησε στην έκδοση ομολόγων για την εσωτερική αγορά και συγκεκριμένα ομόλογα 5ετούς διάρκειας 3,8 δις Ριαλίων, ομόλογα 7ετούς διάρκειας 750 εκατομμυρίων Ριαλίων και 10ετούς διάρκειας 450 εκατομμυρίων Ριαλίων. Παράλληλα το οικονομικό επιτελείο προχώρησε και σε έκδοση ομολόγων για τις διεθνείς αγορές. Συγκεκριμένα προχώρησε σε έκδοση ομολόγων 7ετούς διάρκειας αξίας 4,5 δις \$, 12ετούς διάρκειας αξίας 3 δις \$ και ομόλογα 31ετούς διάρκειας αξίας 3,5 δις \$.

Το 2017 ο προϋπολογισμός έκλεισε με συνολικό έλλειμμα 8,3% του Α.Ε.Π., έλλειμμα το οποίο χρηματοδοτήθηκε στο μεγαλύτερό του μέρος από έκδοση ομολόγων, εσωτερικός και εξωτερικός δανεισμός και από τα συναλλαγματικά αποθέματα. Παρόλα αυτά η οικονομία είναι σε θέση να καλύπτει τα ελλείματά της, είτε μέσω πώλησης αρκετών περιουσιακών στοιχείων είτε με εσωτερικό και εξωτερικό δανεισμό. Το οικονομικό επιτελείο προχώρησε στη λήψη και εφαρμογή περιοριστικών μέτρων, όπως τη δραστική μείωση των δημοσίων δαπανών, την μείωση των χορηγούμενων επιδοτήσεων σε προϊόντα κοινής ωφέλειας όπως το ηλεκτρικό ρεύμα, το νερό, προϊόντα παράγωγα του πετρελαίου, 100% αύξηση της βενζίνης και την εφαρμογή ΦΠΑ από 1^{ης} Ιανουαρίου 2018.

Παράλληλα και με σκοπό την προσέλκυση περισσότερων αλλοδαπών επενδυτών και κεφαλαίων η κυβέρνηση προχώρησε σε μία σειρά ενεργειών όπως:

- ιδιωτικοποίηση ποσοστού 5% της κρατικής εταιρείας ARAMCO μέσω της εισαγωγής μετοχών της εταιρείας στο χρηματιστήριο
- διαφοροποίηση τομέων της οικονομίας και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε στρατηγικούς τομείς, όπως στην ενέργεια, στις τηλεπικοινωνίες, στις μεταφορές, στα πετροχημικά και στην εξόρυξη φυσικού αερίου
- προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων κυρίως από το εξωτερικό σε τομείς όπως η δημόσια υγεία, η εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες και ο τουρισμός
-

4. Πρόσφατες Εξελίξεις στα Μακρο-Οικονομικά Μεγέθη

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του “Jadwa Research Institute”, επίσημου φορέα ανάλυσης και εξέτασης της πορείας της Σαουδαραβικής Οικονομίας και των βασικών μακρο-οικονομικών δεικτών, αυτοί παρουσιάζουν την ακόλουθη εικόνα:

- οι περισσότεροι μακρο-οικονομικοί δείκτες παρουσιάζουν σχετική βελτίωση έως και τον περασμένο Μάιο τρέχοντος έτους. Οι συναλλαγές μέσω των αυτόματων μηχανών ανάληψης (ATM) και οι αγορές με πιστωτικές κάρτες παρουσιάζουν αύξηση έως και 22,3%
- στα δημοσιονομικά τα έσοδα, σε μηνιαία βάση έως και τον περασμένο Μάιο τ.ε., παρουσιάζουν αύξηση φθάνοντας στα 13 δις Ριάλια
- το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσιάζει για το πρώτο τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2018 σημαντικό πλεόνασμα
- τα μεταναστευτικά εμβάσματα κυρίως από αλλοδαπούς που εργάζονται στην Σαουδική Αραβία έως και το πρώτο τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2018 έφθασαν στα 8,5 δις \$
- η αύξηση του Α.Ε.Π. για το πρώτο τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2018 φθάνει στο 1,2%
- συναλλαγματικά αποθέματα: τα αποθέματα σε συνάλλαγμα της Κεντρικής Τράπεζας παρουσιάζουν, σε μηνιαία βάση, μείωση κατά 2 δις \$ φθάνοντας έως τον περασμένο Μάιο τ.ε. στα 504,6 δις \$
- ιδιωτικές καταθέσεις στις τράπεζες παρουσιάζουν ελαφρά μείωση έως και 0,3%, μέχρι τον περασμένο Μάιο τ.ε.
- στο πεδίο του πληθωρισμού οι τιμές παρουσιάζουν ελαφρά αύξηση 2,3% έως και τον περασμένο Μάιο τ.ε.
- στην αγορά εργασίας η ανεργία παρουσιάζει έως και τον Μάιο τ.ε. ελαφρά αύξηση φθάνοντας στο 12,9% για το πρώτο τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου
- η παραγωγή πετρελαίου παρουσιάζει επίσης ελαφρά αύξηση, σε μηνιαία βάση, φθάνοντας στα 400 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα, ενώ τον Ιούνιο τ.ε. έφθασε στα 10,4 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα.
-

5. Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (National Transformation Plan) της Σαουδαραβικής Οικονομίας και της Δημόσιας Διοίκησης

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (National Transformation Plan – NTP) που αποτελεί τη “Βίβλο” των βασικών πολιτικών που καλείται να εφαρμόσει η Σαουδαραβική πολιτική και οικονομική ηγεσία, σε ορίζοντα πενταετίας έως το 2020, έχει δύο βασικούς άξονες – την διαφοροποίηση της οικονομίας και την σταδιακή απεξάρτησή της από τις εξαγωγές πετρελαίου, την αύξηση των δημοσίων εσόδων από άλλες πηγές, πέραν των εξαγωγών πετρελαίου και την σταδιακή μείωση των σημειούμενων ελλειμμάτων έως το 2020.

Οι βασικές πολιτικές που φιλοδοξεί να υλοποιήσει η Σαουδαραβική κυβέρνηση, υπό την ηγεσία του διαδόχου και γιού του Βασιλέως Salman, Mohammed Bin Salman, είναι:

- εντατικοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων διαφόρων επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα, όπως για παράδειγμα την κρατική ARAMCO, αεροδρόμια και διάφορες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ενέργειας
- αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού, πέραν εκείνων που προέρχονται από τις εξαγωγές πετρελαίου, από 44 δις \$ το 2015 σε 100 δις \$ το 2020. Η αύξηση των δημοσίων εσόδων αναμένεται να προέλθει από την υιοθέτηση του ΦΠΑ από το 2018 και μετά, αρχικά σε ορισμένα είδη πολυτελείας καθώς και από τις ιδιωτικοποιήσεις στο τομέα της ενέργειας

Τα τελευταία χρόνια η Σαουδαραβική οικονομία είναι απόλυτα εξαρτώμενη από τις εξαγωγές πετρελαίου ενώ ποσοστό 90% των εσόδων του προϋπολογισμού προέρχονται από το πετρέλαιο. Για πρώτη φορά από το 1991 η Σαουδαραβική κυβέρνηση προχώρησε στην σύναψη δανειακής σύμβασης και τη λήψη δανείου ύψους 10 δις \$ από όμιλο ξένων τραπεζών. Σημαντικό ρόλο για την επιτυχή εφαρμογή του φιλόδοξου προγράμματος μεταρρυθμίσεων και την αποδοχή τους από τη τοπική κοινωνία αποτελούν και οι διάφοροι κοινωνικοί παράγοντες. Η προσφορά και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ιδιαίτερα στις νεότερες ηλικίες από 25 ετών και άνω και η, ως εκ τούτου καταπολέμηση της ανεργίας, αποτελεί ζωτικό παράγοντα ώστε να αποφευχθούν οι κάθε είδους διαμαρτυρίες και αντιδράσεις. Βέβαια θα πρέπει να επισημανθεί και το γεγονός ότι η σχεδιαζόμενη επιβολή έστω και έμμεσων φόρων μπορεί να οδηγήσει σε νέες διεκδικήσεις και δικαιώματα που θα θέσουν σε αμφισβήτηση το σύστημα διακυβέρνησης της χώρας.

Σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, στην πιστή εφαρμογή του οποίου προσανατολίζεται η Σαουδαραβική κυβέρνηση, αποτελεί το μεγαλύτερο μεταρρυθμιστικό και φιλόδοξο σχέδιο για την διαφοροποίηση της εγχώριας οικονομίας, αλλά και της κοινωνίας, από το 1932 και μετά. Το ερώτημα το οποίο μένει ακόμη να απαντηθεί είναι εάν η φιλόδοξη αυτή οικονομική μεταρρύθμιση οδηγήσει και στις απαραίτητες κατά πολλούς, κοινωνικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα οδηγήσουν σε έναν πραγματικό εκσυγχρονισμό του κράτους και της κοινωνίας. Χαρακτηριστικά ως τέτοιες κοινωνικές μεταρρυθμίσεις θα μπορούσαν να αναφερθούν το δικαίωμα των γυναικών να οδηγούν, η διαφάνεια και ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός του νομικού συστήματος ή ακόμη και ο περιορισμός των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Με την προβλεπόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων στα 100 δις \$ έως το 2020, πέραν των εξαγωγών πετρελαίου, αναμενόταν η περαιτέρω εισροή στα δημόσια ταμεία 56 δις \$ επιπλέον ή ποσοστό 11% του Α.Ε.Π. για το 2015. Επιπρόσθετα για το 2016 ο προϋπολογισμός προέβλεπε μείωση των δαπανών κατά 36 δις \$ ή ποσοστό 8% του Α.Ε.Π. Εκτιμάται ότι οι τομείς εκείνοι που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των νέων κυβερνητικών πολιτικών είναι το λιαν εμπόριο και ο τουρισμός που θα οδηγήσουν σε μείωση του ποσοστού ανεργίας και αύξηση των προσφερόμενων θέσεων εργασίας. Επίσης οι τομείς της χημικής βιομηχανίας και των ορυκτών μεταλλευμάτων, που συνδράμουν στην παραγωγή ενέργειας χαμηλού κόστους και στην αύξηση των δημοσίων εσόδων από εξαγωγές προϊόντων ενέργειας, προσδίδουν στην Σαουδαραβική οικονομία συγκριτικό πλεονέκτημα ενώ η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στους τομείς της δημόσιας υγείας και εκπαίδευσης αναμένεται να συμβάλλει στην αύξηση των εσόδων και τον περιορισμό της κρατικής

βοήθειας (για τον προϋπολογισμό του 2016 οι συνολικές δαπάνες και για τους δύο τομείς καλύπτουν ποσοστό 35% ή 79 δις \$ περίπου). Τέλος στο τομέα της στέγασης όλες οι εκτιμήσεις συγκλίνουν ότι, μέσα στην επόμενη πενταετία, θα χρειασθούν περί τα 200 με 300 δις \$ για υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων.

Όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων, ανά τομέα, αυτή έχει ως εξής:

- στον τομέα της ενέργειας θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα αυξηθεί η χρηματοδότηση προς τον Οργανισμό “King Abdullah City for Atomic and Renewable Energy”
- στον τομέα της εργασίας προβλέπεται η πλήρης μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, προκειμένου ο ιδιωτικός τομέας καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικός και συμβάλλει στην αύξηση του Α.Ε.Π., χωρίς να στηρίζεται στο δημόσιο. Στόχοι του Υπουργείου Εργασίας είναι η ενίσχυση των πλέον αδύναμων ομάδων του πληθυσμού και η αύξηση της απασχόλησης των γυναικών πάντοτε στο πλαίσιο των κανόνων της Σαρίας
- στον τομέα του περιβάλλοντος, των υδάτινων πόρων και της γεωργίας προβλέπεται η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος διατροφικής ασφάλειας, που θα περιλαμβάνει και την πρόβλεψη στρατηγικών αποθεμάτων (strategic reserve and storage). Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται η αύξηση των επενδύσεων στο τομέα της γεωργίας, όχι μόνο στο εσωτερικό αλλά και σε χώρες του εξωτερικού, καθώς και η καταπολέμηση της σπατάλης φαγητού, βάσει προγραμμάτων που έχουν εφαρμοσθεί διεθνώς
- στον τομέα των μεταφορών προτεραιότητα αποτελεί η ανάδειξη της Σαουδικής Αραβίας, ως διαμετακομιστικού κόμβου
- στους τομείς του πολιτισμού και της ενημέρωσης στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος είναι η ενίσχυση της “εθνικής ταυτότητας” των Σαουδαράβων, η δημιουργία περιβάλλοντος που ευνοεί πολιτιστικές δραστηριότητες, η βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων των ΜΜΕ με περιεχόμενο σχετικό με την Σαουδαραβική παράδοση και την αντιμετώπιση προσπαθειών αμαύρωσης της εικόνας της χώρας από εξωτερικούς παράγοντες
- στον τομέα του δημοσίου και συγκεκριμένα στις δημόσιες υπηρεσίες στρατηγικοί στόχοι είναι η αύξηση του ποσοστού των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων, από 39,8% σε 42%, αλλά και του ποσοστού των γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις του δημοσίου από 1% σε 5%. Μακροπρόθεσμα ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να λειτουργεί πιο αποδοτικά, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με επιτάχυνση και διευκόλυνση των διαφόρων διαδικασιών.

Αλλα στοιχεία τα οποία αφορούν το “Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων” για το 2020 είναι και τα ακόλουθα:

- Το “National Transformation Plan – NTP” αποτελεί το πρώτο σκέλος του “Vision 2030”. Στην εκπόνησή του συμμετείχε, υπό την εποπτεία του Πρίγκηπα Αναπληρωτή Διαδόχου, το σύνολο σχεδόν της δημόσιας διοίκησης της χώρας καθώς και 64 Κρατικές Υπηρεσίες
- οι βασικοί στόχοι του προγράμματος, με χρονικό ορίζοντα το 2020, είναι η μείωση της μισθολογικής δαπάνης για τον δημόσιο τομέα από 114 σε 108 δις € άρα από 45% των συνολικών κρατικών δαπανών σε 40%, τα έσοδα από δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με το πετρέλαιο να αυξηθούν από 38 δις σε 126 δις € οι εξαγωγές που δεν σχετίζονται με το πετρέλαιο να αυξηθούν από 44 δις σε 78 δις € και οι άμεσες ξένες επενδύσεις από 7 σε 16 δις €
- αντίστοιχα το ποσοστό των γυναικών στο ενεργό εργατικό δυναμικό να αυξηθεί από 23% σε 28%, ενώ η ανεργία θα μειωθεί από 11,9% σε 9% με την δημιουργία 450.000 νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Οι περικοπές επιδοτήσεων σε προϊόντα και υπηρεσίες πρώτης ανάγκης, θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται, με στόχο την εξοικονόμηση 500 εκατομμυρίων €έως το 2020
- βάσει του προγράμματος, οι παραγωγικές δυνατότητες στον πετρελαϊκό τομέα (oil output capacity) θα παραμείνουν στα 152,5 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα, ενώ το 4% της παραγωγής ενέργειας θα αφορά σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι παραγωγικές δυνατότητες στο τομέα του φυσικού αερίου (dry gas output capacity) θα αυξηθεί από 12 δις κυβικά πόδια ανά ημέρα σε 17,8 δις
- στο πλαίσιο του προγράμματος δεν αποκλείεται να επιβληθεί έμμεση φορολογία σε επιβλαβή για την υγεία προϊόντα, ενώ το κόστος της αναμόρφωσης του τομέα της πρωτοβάθμιας υγείας υπολογίζεται σε 1 δις €περίπου. Το δημόσιο χρέος αναμένεται να αυξηθεί από 7,7% του Α.Ε.Π. στο 30%, ενώ ως προς την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, στόχος είναι να αναβαθμισθεί από Aa2 σε A1. Τα στοιχεία ενεργητικού του σαουδαραβικού δημοσίου θα αυξηθούν από 714 δις €σε 1,2 τρις €περίπου

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Εκταση	2.149.690 τετραγωνικά χιλιόμετρα
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.-σε αγοραστική δύναμη)	2015: 1.756 τρις \$ 2016: 1.787 τρις \$ 2017: 1.789 τρις \$
Α.Ε.Π. (σε ξένο νόμισμα)	2017: 678,5 δις \$
Αύξηση Α.Ε.Π.	2015: 4,1% 2016: 1,7% 2017: 0,1% 2018 (πρόβλεψη) 1,7% 2019 (πρόβλεψη) 1,9%
Α.Ε.Π. Κατά Κεφαλή Ετήσιο Εισόδημα	2015: 56.600 \$ 2016: 56.300 \$ 2017: 55.300 \$
Μεικτές Εθνικές Αποταμιεύσεις	2015: 26,1% ΑΕΠ 2016: 25,2 % ΑΕΠ 2017: 28,8% ΑΕΠ
Σύνθεση Α.Ε.Π. ανά τελική χρήση	Επενδύσεις Παγίων Κεφαλαίων: 24,4% Α.Ε.Π. Επενδύσεις σε αποθεματικά εταιρειών: 4,4% Α.Ε.Π. Εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 35,6% Α.Ε.Π. Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών: 30,3% Α.Ε.Π.
Σύνθεση Α.Ε.Π. ανά τομέα	Γεωργία – Αγροτικός Τομέας: 2,6% Α.Ε.Π. Βιομηχανία: 44,2% Α.Ε.Π.

	Υπηρεσίες: 53,2% Α.Ε.Π.
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	0,3% Α.Ε.Π.
Εργατικό Δυναμικό	12,34 εκατομμ. – 3,1 εκατομμ. Σαουδάραβες και 10,7 εκατομμ. Αλλοδαποί εργαζόμενοι
Εργατικό Δυναμικό ανά τομέα	Γεωργία – Αγροτικός Τομέας: 6,7% Α.Ε.Π. Βιομηχανία: 21,4% Α.Ε.Π. Υπηρεσίες: 71,9% Α.Ε.Π.
Ανεργία	2016: 5,6% 2017: 5,8% (Η ανεργία των ημεδαπών ανέρχεται σε 12,8%)
Προϋπολογισμός	Εσοδα: 171,6 δις \$ Δαπάνες: 227,8 δις \$
Ελλειμμα Προϋπολογισμού	2017: 8,3% Α.Ε.Π.
Δημόσιο Χρέος	2016: 22,3% Α.Ε.Π. 2017: 30% Α.Ε.Π.
Πληθωρισμός	2016: 3,5% Α.Ε.Π. 2017: -0,2% Α.Ε.Π.
Βασικό Επιτόκιο Δανεισμού Εμπορικών Τραπεζών	31/12/2016: 7,1% 31/12/2017: 8,3%
Στενά χρηματικά αποθέματα (νόμισμα, καταθέσεις και ρευστά περιουσιακά στοιχεία)	31/12/2016: 305,2 δις \$ 31/12/2017: 311,2 δις \$
Ευρέα χρηματικά αποθέματα (προμήθεια σε χρήμα)	31/12/2016: 476,6 δις \$ 31/12/2017: 311,2 δις \$
Εξαγωγές	2016: 183,6 δις \$ 2017: 231,3 δις \$
Εξαγωγές κυριώτεροι πελάτες	Κίνα: 13,6%, Ιαπωνία: 11,3%, Ινδία: 10,7%, ΗΠΑ: 9,8%, Νότιος Κορέα: 9,1%, Σιγκαπούρη: 4,7%
Εισαγωγές	2016: 127,8 δις \$ 2017: 136,8 δις \$
Εισαγωγές κυριώτεροι προμηθευτές	Κίνα: 16,2%, ΗΠΑ: 15%, Γερμανία: 6,3%, Ιαπωνία: 5,3%, ΗΑΕ: 5%, Νότιος Κορέα: 4,3%
	Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός,

Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα	τρόφιμα, χημικά, αυτοκίνητα, κλωστοϋφαντουργικά
Αποθέματα σε συνάλλαγμα και σε χρυσό	31/12/2016: 535,8 δις \$ 31/12/2017: 509 δις \$
Εξωτερικό Χρέος	31/12/2016: 189,3 δις \$ 31/12/2017: 212,9 δις \$
Άμεσες επενδύσεις Αλλοδαπές	31/12/2016: 258,1 δις \$ 31/12/2017: 264,6 δις \$
Σαουδαραβικές επενδύσεις στο εξωτερικό	31/12/2016: 46,45 δις \$ 31/12/2017: 56,09 δις \$

6. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

6.1. Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία

Κίνητρα που δίνει η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προκειμένου προσελκύσει περισσότερους αλλοδαπούς επενδυτές, μεταξύ των άλλων, είναι:

- κανένας περιορισμός σε επανεξαγωγή κεφαλαίων
- 100% συνεταιρική εκμετάλλευση γής από αλλοδαπούς επενδυτές
- απαλλαγή από φορολογία εισοδήματος και φορολογία 20% επί των κερδών των ξένων εταιρειών
- οι αλλοδαποί επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επωφεληθούν από ειδικευμένους οικονομικούς θεσμούς (τοπικούς και διεθνείς)
- απελευθερωμένη αγορά με πληθυσμό γύρω στα 29 με 30 εκατομμύρια κατοίκους
- προσέγγιση σε άλλες μεγάλες αγορές
- χαμηλά εργατικά κόστη
- κυριότερος προμηθευτής σε ενέργεια
- εγγύηση στις μεταφορές
- πρώτη μεταξύ των χωρών-μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας και των χωρών της Δυτικής Ασίας, αναφορικά με τις ξένες επενδύσεις
- πρώτη στον Αραβικό Κόσμο, όσον αφορά τις άμεσες ξένες επενδύσεις, με εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων έως και 38,2 δις δολάρια, ποσοστό 39% επί του συνόλου των άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων στις αραβικές χώρες
- πρώτη χώρα αποδέκτης στο σύνολο των ενδο-αραβικών επενδύσεων, συνολικής αξίας 11,6 δις δολαρίων με ποσοστό 60,4% επί του συνόλου
- οι σημαντικότερες επενδύσεις των χωρών της Δυτικής Ασίας κατευθύνονται στην Σαουδική Αραβία, Τουρκία και ΗΑΕ

- η Σαουδική Αραβία έχει υπογράψει και έχει θέσει σε ισχύ 41 διμερείς συμφωνίες με διάφορες χώρες, μεταξύ αυτών 17 συμφωνίες για επενδύσεις και 24 για αποφυγή διπλής φορολογίας

6.2. Επενδυτικά Σχέδια έως το 2020

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση έως το 2020 προβλέπει την υλοποίηση επενδύσεων σε διάφορους τομείς ως ακολούθως:

- 200 δις δολάρια σε διάφορα έργα υποδομών
- 92 δις δολάρια στο τομέα των πετροχημικών
- 90,7 δις δολάρια στην παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας
- 88 δις δολάρια για μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού
- 70,7 δις δολάρια για τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών
- 53,5 δις δολάρια για ανάπτυξη του τουρισμού και των τουριστικών υποδομών της χώρας
- 50 δις δολάρια για παραγωγή φυσικού αερίου
- 28,3 δις δολάρια για επέκταση της αγροτικής παραγωγής
- 10,7 δις δολάρια για θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης
- 22 δις δολάρια για κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ

Χαρακτηριστικά παραδείγματα σημαντικής αξίας επενδύσεων που υλοποιεί η κυβέρνηση της χώρας είναι ο τομέας της κατοικίας και της ανέγερσης νέων συγκροτημάτων κατοικιών για στέγαση του αυξανόμενου πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας καθώς και η ανάθεση του έργου για την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Πόλεμος στην Υεμένη – Επιπτώσεις στην Οικονομία της Σαουδικής Αραβίας

Ο συνεχιζόμενος για τρίτη συνεχή χρονιά πόλεμος στην Υεμένη έχει προκαλέσει σωρεία αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομία της Σαουδικής Αραβίας, χώρας η οποία ηγείται του στρατιωτικού συνασπισμού των κρατών εναντίον των επαναστατών Houthi. Οι συνεχείς εχθροπραξίες έχουν βυθίσει την Υεμένη σε πλήρη οικονομική καταστροφή.

Οι επιπτώσεις της καταστροφής στην Υεμένη έχουν συμπαρασύρει και την Σαουδαραβική οικονομία σε μία δίνη αρνητικών συνεπειών από τις οποίες, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις, πολύ δύσκολα θα καταφέρει να απαγκιστρωθεί. Σύμφωνα με εκτιμήσεις οικονομικών αναλυτών και στρατιωτικών εμπειρογνομώνων η στρατιωτική εμπλοκή της Σαουδικής Αραβίας είναι εξαιρετικά επώδυνη για την εγχώρια οικονομία με το συνολικό κόστος να αγγίζει το ποσό ρεκόρ των 675 εκατομμυρίων \$ το μήνα. Οι απρόσμενα τόσο υψηλές δαπάνες με τους σοβαρούς κλειδωνισμούς στην

οικονομία οδήγησαν το οικονομικό επιτελείο στη λήψη αποφάσεων προκειμένου εξασφαλισθεί η σταθεροποίηση της οικονομίας και η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων.

Συγκεκριμένα αναφέρονται χαρακτηριστικά ορισμένες από τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν καθώς και οι σοβαρότερες παρενέργειες σε τομείς της εγχώριας οικονομίας:

- αναγκαστική ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων του Σαουδαραβικού δημοσίου και πώλησή τους σε ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς επενδυτές. Το ποσό της ρευστοποίησης, μέσω της έκδοσης μετοχών, έφθασε στα 1,2 δις \$ επί συνολικής αξίας 9,2 δις \$
- ο προϋπολογισμός του 2016 ήταν και ο πρώτος προϋπολογισμός με σημαντικό έλλειμμα, μετά την έναρξη του πολέμου στην Υεμένη, φθάνοντας στα 87 δις \$ ή 326 δις Ριάλια
- για τον προϋπολογισμό του 2017 η κυβέρνηση δεύσε ποσό 56,8 δις \$ ή 213 δις Ριάλια, ποσοστό 25% του συνολικού προϋπολογισμού για στρατιωτικές δαπάνες και θέματα κρατικής ασφάλειας. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι από το 2011, δεσμεύονται σημαντικές πιστώσεις για θέματα κρατικής ασφάλειας και για στρατιωτικές δαπάνες που φθάνουν ή και ξεπερνούν το 19% του Α.Ε.Π.
- σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις είχαν και τα συναλλαγματικά αποθέματα. Μόνο για το πρώτο έτος των συγκρούσεων τα αποθέματα σε συνάλλαγμα παρουσίασαν σημαντική μείωση και από 732 δις \$ μειώθηκαν στα 623 δις \$

Οι επιπτώσεις του πολέμου στην Υεμένη, σε συνδυασμό με το κλίμα αβεβαιότητας και έλλειψης σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και των διεθνών αναταράξεων στις αγορές πετρελαίου οδήγησαν την οικονομία σε μία περίοδο παρατεταμένης ύφεσης. Η ύφεση που καταγράφεται σε πολλούς τομείς της οικονομίας έχει σοβαρό αντίκτυπο στις νεότερες γενιές κυρίως με την έλλειψη νέων θέσεων εργασίας. Τα δύο τρίτα του ενεργού πληθυσμού της χώρας είναι κάτω των 30 ετών και σύμφωνα με διεθνείς στατιστικές η ανεργία ιδιαίτερα στους νέους φθάνει ή και ξεπερνάει το 30%. Σύμφωνα με τις ίδιες στατιστικές η Σαουδαραβική κυβέρνηση θα πρέπει να δημιουργήσει τουλάχιστον 3 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας έως το 2020. Η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας και η μακρά περίοδος ύφεσης οδήγησαν σε λήψη και υλοποίηση πολιτικών και μεταρρυθμίσεων που πλήττουν σημαντικά τμήματα του πληθυσμού. Ως τέτοιες είναι η 100% αύξηση των τιμών των καυσίμων καθώς και η περικοπή έως και 80% των επιδοτήσεων προς κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Η συνεχιζόμενη ύφεση οδήγησε αρκετές επιχειρήσεις είτε στην αναστολή είτε στην οριστική διακοπή των δραστηριοτήτων τους με άμεσες επιπτώσεις στους εργαζόμενους και ιδιαίτερα στους αλλοδαπούς με αποτέλεσμα αρκετοί από αυτούς να υποχρεούνται να εγκαταλείψουν τη χώρα. Οι επιχειρήσεις που επλήγησαν περισσότερο είναι εκείνες του κατασκευαστικού τομέα, απόλυτα εξαρτημένες για την κατασκευή μεγάλων έργων. Όταν η κυβέρνηση ανακοίνωσε την διακοπή των επιδοτήσεων αρκετές από αυτές αναγκάστηκαν σε διακοπή των εργασιών τους και κατά συνέπεια σε μαζικές απολύσεις των εργαζομένων και αδυναμία καταβολής των απολαβών τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η κρατική Saudi-Oger η οποία αναγκάστηκε σε μείωση κατά 40% του προσωπικού της με αποτέλεσμα 90.000 εργαζόμενοι να χάσουν την εργασία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

Οι σχέσεις της Ελλάδος με το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας χαρακτηρίζονται, τόσο στο πολιτικό όσο και στο επιχειρηματικό, οικονομικό και εμπορικό πεδίο παραδοσιακά καλές με μακράιωνη ιστορία που φθάνει στις αρχές του εικοστού αιώνα και συγκεκριμένα στο 1926, όταν οι δύο χώρες απέκτησαν για πρώτη φορά επίσημες διπλωματικές σχέσεις. Η πρώτη Ελληνική πρεσβεία λειτούργησε στη Τζέντα το 1943, πρωτεύουσα του Βασιλείου την εποχή εκείνη.

Οι διμερείς επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές σχέσεις ρυθμίζονται από την Συμφωνία Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις έξι χώρες-μέλη του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC Countries – Μπαχρέϊν, Κουβέϊτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Επίσης σε διμερές επίπεδο ισχύει από το 1988 η Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Agreement on Economic and Technological Cooperation), σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η σύσταση και σύγκλιση Μικτής Διϋπουργικής Επιτροπής (Mixed Ministerial Committee) με σκοπό την ενασχόληση και προώθηση θεμάτων αμοιβαίου διμερούς ενδιαφέροντος. Η εν λόγω Μικτή Διϋπουργική Επιτροπή έχει συγκληθεί τρεις φορές έως σήμερα, τον Νοέμβριο 1987 στην Αθήνα, τον Φεβρουάριο 1992 στο Ριάντ και τον Μάιο 1999 στην Αθήνα. Τον Φεβρουάριο τ.ε. πραγματοποιήθηκε, μετά από 18 χρόνια, η 4^η Μεικτή Διϋπουργική Επιτροπή (ΜΔΕ) Ελλάδος-Σαουδικής Αραβίας στο Ριάντ, συγχρόνως με διμερές Ελληνο-Σαουδαραβικό Επιχειρηματικό Φόρουμ και Ελληνική επιχειρηματική αποστολή.

Οι ελληνικές εξαγωγές συνεχίζουν να καταγράφουν θετικές επιδόσεις παρουσιάζοντας αυξητική πορεία, αύξηση 45% το 2011 έναντι του 2010, αύξηση 63,33% το 2012 έναντι του 2011, αύξηση 5% το 2013 έναντι του 2012 και αύξηση 95% το 2014 έναντι του 2013. Αντίστοιχα το 2015 παρουσιάζουν μία μικρή μείωση της τάξεως του 6% και από 784.089.801 € το 2014 μειώθηκαν στα 737.145.890 €. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Σαουδική Αραβία παρουσίασαν το 2015 μία μικρή αύξηση έναντι του 2014 και από 114.088.326 € το 2014 αυξήθηκαν στα 125.285.515 € το 2015 (αύξηση 9%). Αντίστοιχη μείωση παρουσίασαν και οι εισαγωγές της Ελλάδος από την Σαουδική Αραβία και από 1.311.565.215 € το 2014 μειώθηκαν στα 956.172.830 € το 2015 (μείωση 27%). Οι εισαγωγές της Ελλάδος χωρίς τα πετρελαιοειδή παρουσίασαν μία σχετική μείωση και από 138.456.548 € το 2014

μειώθηκαν στα 137.578.695 € το 2015. Για το 2016 αντίστοιχα οι ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζουν περαιτέρω μείωση της τάξεως του 43% και από 784.089.801 € το 2015 μειώθηκαν στα 447.067.097 € το 2016. Χωρίς τα πετρελαιοειδή οι ελληνικές εξαγωγές προς την Σαουδική Αραβία παρουσιάζουν το 2016 μία μικρή μείωση έναντι του 2015 της τάξεως του 13% και από 125.285.476 € το 2015 μειώθηκαν στα 108.810.364 € το 2016. Αντίστοιχη μείωση παρουσίασαν και οι εξαγωγές της Σαουδικής Αραβίας προς την Ελλάδα της τάξεως του 12% και από 956.528.642 € το 2015 μειώθηκαν στα 841.213.268 € το 2016. Οι εισαγωγές της Ελλάδος χωρίς τα πετρελαιοειδή παρουσίασαν μία σχετική αύξηση της τάξεως του 7% και από 137.578.695 € το 2015 αυξήθηκαν στα 146.446.783 € το 2016. Οι εξαγωγές της Ελλάδος προς την Σαουδική Αραβία για το 2017 έφθασαν στα 447.334.194 € παρουσιάζοντας σχετική αύξηση 0,06% έναντι των αντίστοιχων ελληνικών εξαγωγών για το 2016. Αντίστοιχη μείωση παρουσίασαν για το 2017 και οι εξαγωγές της Σαουδικής Αραβίας προς την Ελλάδα, φθάνοντας στα 838.830.175 € έναντι 841.213.268 € το 2016.

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από την Σαουδική Αραβία είναι: λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, πολυαιθυλένιο γραμμικό, απορρίμματα και θραύσματα χαλκού, πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές, στυρόλιο, συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές, απορρίμματα από αργίλιο και άλλα.

Τα κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα από την Ελλάδα προς την Σαουδική Αραβία είναι: άλλα λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%, λάδια με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95 και όχι μεγαλύτερο του 98, μαργαρίνες, άσφαλτος από πετρέλαιο, ελιές, μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα, μέρη από μηχανές, βερίκοκα παρασκευασμένα ή διατηρημένα, διόπτρες σκόπευσης και άλλα.

Από το 2010 και μετά οι ελληνικές εξαγωγές, παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων καλούνται να λειτουργήσουν σε συνθήκες διεθνούς οικονομικής και εμπορικής αστάθειας και έντονης ρευστότητας, παρουσιάζουν έντονα αυξητική πορεία, αύξηση 69% το 2010 έναντι του 2009 καθώς και περαιτέρω αύξηση την τετραετία 2011-2014 κατατάσσοντας την Σαουδική Αραβία στην 9^η θέση, αναφορικά με την προώθηση ελληνικών προϊόντων στην Σαουδαραβική Αγορά. Για την ίδια περίοδο η Σαουδική Αραβία βρίσκεται στην 27^η θέση, αναφορικά με τις εξαγωγές Σαουδαραβικών προϊόντων στην ελληνική αγορά.

1.2. Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Η αγορά της Σαουδικής Αραβίας αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα μία από τις σημαντικότερες αγορές προώθησης και παρουσίας ελληνικών προϊόντων στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Ο τομέας των τροφίμων αποτελεί μαζί με το τομέα των δομικών υλικών και των κατασκευών αυτούς που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες προοπτικές αύξησης των ελληνικών εξαγωγών και μεγαλύτερης παρουσίας επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Σαουδικής Αραβίας. Άλλοι τομείς που συμμετέχουν αποφασιστικά στην ενίσχυση και διεύρυνση των διμερών επιχειρηματικών και

εμπορικών σχέσεων είναι ο τομέας της ενέργειας και οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας (αιολική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια και ηλιακά συστήματα, φωτοβολταϊκά συστήματα και άλλα), η προστασία του περιβάλλοντος και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε στρατηγικούς για την ανάπτυξη της Σαουδαραβικής Οικονομίας τομείς. Ως τέτοιοι τομείς είναι η δημόσια υγεία, η νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θέματα εκπαίδευσης και στέγασης, διαχείρισης υδάτων και υδάτινων πόρων και άλλους.

Σε όλους τους ανωτέρω τομείς εντοπίζεται μεγάλο ενδιαφέρον από πλευράς ελληνικών επιχειρήσεων που διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και Know-How καθώς και την απαραίτητη εμπειρία ώστε να ξεκινήσουν επιχειρηματική συνεργασία και συμπράξεις με τοπικές Σαουδαραβικές επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά η χώρα μας αποτελεί μία ενδιαφέρουσα αγορά για την Σαουδαραβική επιχειρηματική κοινότητα καθώς επίσης και πύλη για την είσοδο των Σαουδαραβικών επιχειρήσεων στις αγορές των Ευρωπαϊκών Χωρών.

1.3. Προτάσεις περαιτέρω ανάπτυξεως των ελληνικών εξαγωγών

Η Ελλάδα και η Σαουδική Αραβία, στο πλαίσιο της μακρόχρονης και πολύπλευρης συνεργασίας τους σε πολλά επίπεδα και αρκετούς τομείς, παρουσιάζουν πολλά κοινά στοιχεία και έχουν πολλά να μοιραστούν σε διάφορους τομείς, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο, η διεύρυνση της επιχειρηματικής συνεργασίας και άλλους.

Εν μέσω της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και της αστάθειας και αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν μέσα σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες, στρέφουν το ενδιαφέρον τους προς τη περιοχή της Μέσης Ανατολής και τις αγορές των Αραβικών Χωρών. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι από το 2009 και μετά έχουν πολλαπλασιασθεί και συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία οι επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές επαφές και συναντήσεις Ελλήνων και Αράβων επιχειρηματιών ενώ παράλληλα πραγματοποιούνται μία σειρά επιχειρηματικών και άλλων εκδηλώσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση και διεύρυνση της διμερούς επιχειρηματικής και οικονομικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο των προτάσεων και των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται για την περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών εντάσσονται οι **επιχειρηματικές αποστολές** που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στο κλάδο των τροφίμων και των δομικών υλικών και σε άλλους τομείς, σε συνεργασία του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντας με διάφορους ελληνικούς επιχειρηματικούς φορείς, όπως την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (Enterprise Greece Trade and Invest S.A.), το Αραβό-Ελληνικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Αναπτύξεως και άλλους καθώς και πλήθος άλλων εκδηλώσεων προβολής και διαφήμισης της χώρας μας, σε συνεχή και γόνιμη συνεργασία με τη Πρεσβεία της χώρας μας στο Ριάντ και το Γενικό Προξενείο Τζέντας.

Διεθνείς Κλαδικές ή Επαγγελματικές Εκθέσεις

Η συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων σε διάφορες διεθνείς κλαδικές ή επαγγελματικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται όλο το χρόνο σε διάφορους τομείς, κυρίως σε Ριάντ και Τζέντα, αποτελούν μία άλλη, εξίσου με τη συμμετοχή σε επιχειρηματικές αποστολές, βαρύνουσα σημασίας πρόταση με σκοπό τη περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και προώθηση επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην Σαουδαραβική αγορά.

Η επιλογή ενός σημαντικού επιχειρηματικού γεγονότος είναι ζήτημα καίριας σημασίας καθώς επίσης και η παροχή επαγγελματικής στήριξης από τους διοργανωτές. Η μεμονωμένη συμμετοχή δεν προκρίνεται ως η καταλληλότερη μέθοδος προσέγγισης της τοπικής αγοράς. Υπάρχουν αρκετοί και σοβαροί περιορισμοί στις εισαγωγές προϊόντων και αγαθών στη χώρα καθώς και διάφορες νομικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμοσθούν πιστά προκειμένου πραγματοποιηθεί μία οποιαδήποτε επιχειρηματική συναλλαγή.

Εβδομάδες ελληνικών προϊόντων και εκδηλώσεις “in Store Promotions”

Η Σαουδική Αραβία συγκαταλέγεται στις χώρες με τις περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες για οποιαδήποτε επιχειρηματική, επενδυτική ή άλλη πρωτοβουλία ή δράση. Παρόλα αυτά θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Σαουδαραβική αγορά αποτελεί μία λίαν ανταγωνιστική αγορά ενώ οι επιχειρηματικές και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις, με καθαρά επιχειρηματικό και εμπορικό χαρακτήρα, πρωτοβουλίες και συναλλαγές θα πρέπει να είναι πάντα στοχευμένες και να γίνονται στη βάση της ποιότητας και του κόστους.

Διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις

Οι διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις, οι απευθείας και διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Σαουδαραβών επιχειρηματιών, η διεύρυνση του κύκλου των επαφών και γνωριμιών και η καλλιέργεια ουσιαστικών φιλικών σχέσεων με την αναγκαία υπομονή και επιμονή που απαιτούνται αποτελούν προϋποθέσεις αλλά και προτάσεις για περαιτέρω αύξηση των διμερών επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων και κατά συνέπεια ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας.

2. Επενδύσεις

2.1. Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλει η χώρα μας για προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών η πραγματοποίηση επενδυτικών ημερίδων αποτελεί το βασικό εργαλείο παρουσίασης και διαφήμισης των επιδόσεων και της προόδου που έχει πετύχει η Ελληνική Οικονομία σε βασικούς στρατηγικούς τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για υποψήφιους αλλοδαπούς επενδυτές.

3. Τουρισμός – Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Ο τουρισμός συγκαταλέγεται στους τομείς με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης των διμερών οικονομικών, επιχειρηματικών και τουριστικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Η προώθηση και συνεχής διαφήμιση της Ελλάδος ως κατεξοχήν τουριστικού προορισμού, μέσω της συμμετοχής της χώρας μας στην Διεθνή Έκθεση Τουρισμού, που πραγματοποιείται σε ετήσια βάση στο Ριάντ (Riyadh Travel Fair), αλλά και στην αντίστοιχη διεθνή έκθεση τουρισμού Τζέντα (Jeddah International Travel Fair) αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ενίσχυση της εικόνας της χώρας μας ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού στους Σαουδάραβες τουρίστες, η πλειοψηφία των οποίων είναι υψηλού εισοδηματικού επιπέδου και με αρκετές ιδιαιτερότητες ως προς το τρόπο και τις συνήθειες διαβίωσής τους και τα κριτήρια επιλογής τους για έναν τουριστικό προορισμό.

Οι κατά διαστήματα προσκλήσεις σε Σαουδάραβες δημοσιογράφους, ταξιδιωτικούς πράκτορες και ταξιδιωτικά γραφεία ώστε να επισκέπτονται διάφορες τουριστικές περιοχές της χώρας μας και να συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις τουριστικού περιεχομένου αποτελούν ενέργειες με ανταποδοτικά ωφέλιμα αποτελέσματα. Παράλληλα παρέχουν μοναδικές ευκαιρίες διαφήμισης και προώθησης της ελληνικής τουριστικής αγοράς και των δυνατοτήτων της χώρας μας για παροχή τουριστικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Επίσης και σε συνεργασία με την “HELEXPO – ΔΕΘ” και συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της διεθνούς εκθέσεως τουρισμού “PHILOXENIA”, που πραγματοποιείται στην Θεσσαλονίκη και σε εφαρμογή του προγράμματος “HOSTED BUYERS PROGRAMME” θα πρέπει να προσκαλούνται επιλεκτικά έγκριτοι Σαουδάραβες δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι μεγάλων Σαουδαραβικών ταξιδιωτικών γραφείων, προκειμένου παρακολουθούν την εν λόγω διεθνή έκθεση και πραγματοποιούν σημαντικές διμερείς επαφές και συναντήσεις με εκπροσώπους ελληνικών και ξένων ταξιδιωτικών γραφείων, εκπροσώπους μεγάλων ξενοδοχείων και αεροπορικών εταιρειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ (ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ)

-Ministry of Commerce & Industry
(Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας)

<http://www.mci.gov.sa/en/>

Tel: +966-11- 401 2222

PO Box 1774, Airport Road, Riyadh 11162

TEL : 1-401-2220/1-401-4708 FAX : 1-403-8421

Jeddah Office TEL: 2-687-3400

Controls foodstuff quality, labeling and standards, consumer protection, company and commercial agents' registration.

-Ministry of Petroleum and Mineral Resources
(Υπουργείο Πετρελαίου και Ορυκτού Πλούτου)

PO Box 757, Airport Road, Riyadh 11189

TEL : 1-478-1661/1-478-1133 FAX : 1-479-3596

Jeddah Office TEL: 2-643-3133

www.mopm.gov.sa/

Administers petroleum, natural gas, and mineral resources, including oil refineries.

-Ministry of Economy And Planning

(Υπουργείο Οικονομίας και Σχεδιασμού)

<http://www.mep.gov.sa/>

PO Box 1358, Riyadh 11183
TEL : 1-402-3562/1-401-3333
Jeddah Office TEL: 2-665-1366

H.E. Dr. Adel bin Mohammed Fakeih

Minister of Economy & Planning

E-Mail: minister@planning.gov.sa

Office Phone: 4049212

-Ministry of Finance

(Υπουργείο Οικονομικών)

<http://www.mof.gov.sa/english/>

TEL : 1-405-0000/1-405-0080 FAX :1-405-9202

Jeddah Office TEL: 2-665-5994

www.mof.gov.sa/

-Ministry of water & Electricity

(Υπουργείο Υδάτινων Πόρων και Ηλεκτρισμού)

<http://www.mowe.gov.sa/EN>

Tel. General Directorate 00966-11- 404 0180

Riyadh 11195

TEL : 1-401-6666 FAX : 1-403-1415

TEL: 2-687-6022

www.mot.gov.sa/en

Manages water development, including power generation, desalination, and irrigation.

Saudi Arabian Government Agencies & Organizations:
(Σαουδαραβικοί Κρατικοί Φορείς και Οργανισμοί)

-Saudi Arabian Monetary Agency
(Κεντρική Τράπεζα της Σαουδικής Αραβίας)

www.sama.gov.sa

P.O. Box 2992

Riyadh 11169 -Saudi Arabia

Tel: +966-1- 463-3000

Fax: +966-1- 466-2936 / 466-2966

-Central Department of statistics information
(Κεντρική Στατιστική Αρχή Σαουδικής Αραβίας)

<http://www.cdsi.gov.sa/>

info@cds.gov.sa

P.O.Box: 3735- Riyadh 11481- Saudi Arabia

Tel. +966 11-401-4138

Fax. +966 11-405-9493

-Communications & information Technology Commission
(Επιτροπή Τεχνολογίας της Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών)

<http://www.citc.gov.sa/English/>

-Department of Zakat And Income Tax
(Τμήμα Φορολογίας – Υπουργείο Οικονομικών)

<http://dzit.gov.sa/en>

Riyadh 11187

TEL : 401-0182/404-1537

FAX : 404-1495

of Finance & National Economy. Tax collection.

-Electricity & Co-Generation Regulatory Authority

(Σαουδαρβική Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας)

<http://www.ecra.gov.sa/Home.aspx>

-General Electricity Corp. (Electrico)

Mr. Fehaid Fahd Al-Shareef, Acting Governor

P.O. Box 1185

Riyadh 11431

Tel.: 966-1-477-6666

Fax: 966-1-477-5322

-General Electricity Corp. (Electrico)

PO Box 1185, Riyadh 11431

TEL : 477-2772

FAX : 477-5322

Electricity planning consolidated power companies.

-King Abdulaziz City for science & Technology (KACST)

<http://www.kacst.edu.sa/en/>

-Royal Commission of Jubail & Yanbu

<http://www.rcjy.gov.sa/en>

PO Box 5864, Riyadh 11432

TEL : 479-4444

-Saline Water Conversion Corporation (SWCC)

www.swcc.gov.sa/en

-Saudi Arabian Department of Customs

(Σαουδαρβικά Τελωνεία)

[http://www customs.gov.sa/en](http://www.customs.gov.sa/en)

-Customs Department

PO Box 3483, Riyadh 11471

TEL : 401-3334

FAX : 404-3412/404-3400

-General Ports Authority

Σαουδαραβική Αρχή Λιμένων

PO Box : 5162, Riyadh 11422

TEL : 476-0600/476-093

-Jeddah Seaport, (Jeddah Islamic Port) Jeddah 21188

TEL : 643-2552

Port development. Port stevedoring, regulations and documents.

-International Islamic Trade Finance Corporation-Member of Islamic Development Bank Group

Islamic Development Bank Headquarters

P.O. Box 55335, Jeddah 21534

Kingdom of Saudi Arabia

Tel: 966 2 636 1400

Fax: 966 2 637 1064

Email: ITFC@isdb.org

-Saudi Arabian General Investment Authority (SAGIA)

(Σαουδαραβική Αρχή Προσέλκυσης Αλλοδαπών Επενδύσεων)

<http://www.sagia.gov.sa/en>

-Saudi Industrial Development Fund (SIDF)

PO Box 4143, Riyadh 11491

TEL : 477-4002

TELEX: 401065 SIDFUND SJ

FAX : 479-0165

Provides loans to Saudi or Saudi/foreign joint industrial ventures.

- Real Estate Development Fund

PO Box 5591, Riyadh 11433

TEL : 477-5120/403-3817

FAX : 479-0148

Provides loans to individuals and organizations for private or commercial real estate projects.

-Saudi Arabian Agricultural Bank

PO Box 1811, Riyadh 11126

TEL : 402-3911/402-3934

FAX : 402-2359

**Provides funds for the purchase of agricultural equipment, seeds and animals.
Provides loans to Saudi farmers.**

-Saudi Fund for Development

PO Box 5711, Riyadh 11432

TEL : 477-4069/477-4071

FAX : 464-7450

The basic objective of the Fund is to “... participate in the financing of development projects in developing countries through the granting of loans to said countries”.

The emphasis is on development projects that promote the social and economic well-being of the people in low income countries.

- Saudi Arabian Standards & Quality Organization (SASO)

<http://www.saso.gov.sa/en>

P.O. Box 3437 -Riyadh 11471

Tel. 452000

Fax: + 966-1-452-0000

enquires@saso.org.sa

-Saudi e-Government National Portal

<http://www.saudi.gov.sa/wps>

-Saudi Food & Drug Authority

<http://www.sfda.gov.sa/en>

-Saudi Fund Development

<http://www.sfd.gov.sa/webcenter/>

-Saudi Industrial Development Fund (SIDF)

<http://www.sidf.gov.sa/En>

-Saudi Ports Authority

<http://www.ports.gov.sa/english>

-Saudi Commission for Tourism & Antiquities

<http://www.scta.gov.sa/en>

-Supreme Economic Council (SEC)

<http://www.sec.gov.sa/>

-Council of Saudi Chambers of Commerce and Industry

<http://www.csc.org.sa/English>

-Federation of GCC Chambers

info@fgccc.org

www.fgccc.org

-Eastern Province of Commerce & Industry

<http://www.chamber.org.sa/english>

-Jeddah Chamber of Commerce & Industry

<http://www.jcci.org.sa/English>

-Riyadh Chamber of Commerce & Industry

<http://www.riyadhchamber.org.sa/english>

-Saudi Basics Industries Corporation- SABIC

<http://www.sabic.com/corpora>

info@sabic.com

P.O. Box 5101, Riyadh 11422

+96611 2258000/401 2033 / 4069900

+96611 2259000/4056427 / 401 3831

SABIC was established in 1976 to add value to Saudi Arabia's natural hydrocarbon resources. Operations spans into five core sectors: Basic Chemicals, Intermediates, Polymers, Fertilizers and Metals.

-National Committees gateway International chamber of Commerce at Riyadh Chamber

P.O. Box 16683 -Riyadh 11474

Tel: +966 1 218 22 22 / 218 24 00 / + 966 1 218 24 04

Fax: +966 1 218 24 84 / 218 21 11

mghazzawi@csc.sa / mohammed_4499@yahoo.com

www.saudichambers.org.sa

Abdullah Hamad AL-AMMAR

Chairman

Eng. Osama Mohammed Makki AL-KURDI

Vice-Chairman

Montaser Sadiq Yousuf AL-MOHAMMED

Vice-Chair

Mohammed ALGHAZZAWI

Executive Director

Fahad AL-SULTAN

Secretary General

ICC Saudi Arabia is an ICC national committee. These national bodies comprise leading companies and business associations in their countries or territories.

National committees shape ICC policies and alert their governments to international business concerns. Companies and business associations interested in joining are invited to contact ICC Saudi Arabia.

- Saudi Council of Engineers at Riyadh Chamber

<http://www.saudieng.sa/>

-SAUDI National e-Government Portal

<http://www.saudi.gov.sa/wps/portal/>

-Al Bilad Bank

PO Box 140 Riyadh 11411 - Saudi Arabia

Tel. +966 11 4798888

Fax. +966 11 4798505

www.bankalbilad.com.sa

KShehri@bankalbilad.com

-Al-Rajhi Bank

Telephone (International): +966 11 46 00 423

Fax: +966 11 460 0625

customerservice@alrajhi-capital.com

<http://www.alrajhi-capital.com>

Alinma Bank

P.O. Box 66674, Riyadh 11586

Head Office Tel.: 011-218-5555 , (from outside KSA*) : +966-11-218-5555

Customer Service (from outside KSA*): +966-9200-28000 / +966-11-203-9020

Fax: +966-11-218-5000

info@alinma.com

www.alinma.com

aaajlan@alinma.com

-Arab National Bank -ANB

PO Box 56921 , Riyadh, SAUDI ARABIA

Phone: 966 1 4029000

Fax: 966 1 4027747

info@anb.com.sa

www.anb.com.sa

-HSBC Saudi Arabia

The Saudi British Bank -Kingdom of Saudi Arabia.

Phone: +966 11 299 2313 / 299 2314

Fax: +966 11 299 2385

P.O.Box 9084, Riyadh 11413,

<http://www.sabb.com/>

nriservicessabb@sabb.com

saudiarabia@hsbc.com

Tel. +9661 276 4163,

Fax : 00 9661 206 5887

-Islamic Development Bank

Jeddah-21432

Tel: +966 12-636-1400

Fax: +966 12-646-6871

ldbarchives@isdb.org.sa

www.isdb.org

-National Commercial Bank

Address P.O.Box: 3555- Jeddah: 21481

+966 12-646-4999

+966 12-646-4200

contactus@alahli.com

www.alahli.com

www.tcpam.com

www.turkiyefinans.com.tr

-Riyad Bank

P.O.Box 22622 - Riyadh -Saudi Arabia: 11416

+966 11-401-3030

+966 11-404-2707

fid@riyadbank.com

www.riyadbank.com

-Saudi American Bank-SAMBA

contactus@sambaonline.com

<http://www.samba.com>

P.O. Box 833, Riyadh 11421

+96611 4774770

+96611 4774770

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας

(Σε Ευρώ)

Πίνακας Ι

	2015	2016	2017
Εξαγωγές Ελλάδος συνολικές	784.089.801	447.334.194	680.343.256
Εισαγωγές Ελλάδος συνολικές	1.311.565.215	838.830.175	964.353.545
Σύνολο Εμπορίου	2.095.655.016	1.286.164.369	1.644.696.801
Εμπορικό Ισοζύγιο	-527.475.414	-391.495.981	-284.010.289

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας (εισαγωγές – εξαγωγές ανά προϊόν (τετραψήφια – οκταψήφια) – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2015 Εισαγωγές Ελλάδος από Σαουδική Αραβία	Προϊόντα	Δασμολογική Κλάση	Αξία
	Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο	2709	761.682.692
	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	2710	57.267.255
	Υδρογονάνθρακες κυκλικοί	2902	12.731.634
	Αιθέρες – Αιθέρες-Αλκοόλες, Αιθέρες - Φαινόλες	2909	15.507.572
	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχική μορφή	3901	55.873.634
	Πολυμερή του προπυλενίου σε αρχική μορφή	3902	27.223.650
	Απορρίμματα και θραύσματα από χαλκό	7104	21.607.032
	Απορρίμματα και θραύσματα από αργίλιο	7602	1.394.704

	Αλκοόλες άκυκλες	2905	11.188.224
2015 Εξαγωγές Ελλάδος προς Σαουδική Αραβία	Προϊόντα	Δασμολογική Κλάση	Αξία
	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα	0810	1.689.114
	Σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα	1207	11.302.843
	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του	1509	1.457.995
	Μαργαρίνη και μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα και λίπη	1517	13.007.687
	Προϊόντα αρτοποιίας ζαχαροπλαστικής ή μισκοτοποιίας	1905	2.395.580
	Ντομάτες Παρασκευασμένες ή διατηρημένες χωρίς ξύδι ή οξικό οξύ	2002	1.975.956
	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξύδι	2005	10.991.041
	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες	2007	2.464.017
	Καρποί και φρούτα και άλλα βιώσιμα μέρη φυτών	2008	3.192.792
	Λάδια από πετρέλαιο ή από άλλα ασφαλτούχα ορυκτά	2710	599.665.557
	Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο	2713	12.030.069
	Φάρμακα	3004	3.685.493
	Χρώματα επίχρισης και βερνίκια	3208	1.356.881
	Προϊόντα ομορφιάς ή φτιασιδώματος	3304	1.376.777
	Παρασκευάσματα για		

	τα μαλλιά	3305	1.605.077
	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομή	6802	7.966.260
	Κατασκευές και μέρη κατασκευών	7308	763.407
	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο	7607	3.625.266
	Λουκέτα, κλειδαριές και σύρτες ασφαλείας	8301	1.523.912
	Σιδηρικά και παρόμοια είδη, από κοινά μέταλλα	8302	1.230.782
	Πώματα και πώματα – στεφάνια, πώματα ελικοτομημένα	8309	1.142.566
	Στροβιλοκινητήρες, στροβιλοπροωθητήρες	8411	2.764.940
	Μηχανές και συσκευές για την διαλογή, το κοσκίνισμα, τον διαχωρισμό και το πλύσιμο	8474	1.104.824
	Διατάξεις με υγρούς κρυστάλλους, που δεν αναφέρονται ειδικότερα αλλού ως είδη	9013	6.723.386
	Συσκευές φωτισμού και τα μέρη αυτών	9405	1.790.225
	Άλλα έπιπλα και τα μέρη αυτών	9403	1.893.085
	Είδη για γιορτές, καρναβάλι ή άλλες διασκεδάσεις	9505	714.776
2016 – Εισαγωγές Ελλάδος από Σαουδική Αραβία	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	27090090	643.708.383
	Λάδια ακατέργαστα, περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που δεν υπερβαίνει το 0,001%	27101943	33.975.528
	Πολυαιθυλένιο γραμμικό, πυκνότητας <0,94, σε αρχικές	39011010	17.590.017

	μορφές		
	Συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	39023000	17.494.271
	Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	39021000	17.385.307
	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας <0,94 σε αρχικές μορφές	39011090	16.475.630
	Ειδικό καύσιμο αεριοθουμένων	27101921	14.759.589
	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας >=0,94 σε πρωτογενείς μορφές	39012090	13.654.548
	Στυρόλιο	29025000	9.575.440
	Απορρίμματα και θραύσματα απο εξευγενισμένο χαλκό	74040010	783.192
2016 Εξαγωγές Ελλάδος προς Σαουδική Αραβία	Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	27101968	293.803.177
	Λάδια με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95, αλλά μικρότερο του 98	27101245	24.789.664
	Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 0,002%	27101947	19.358.585
	Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες <=10	15171090	9.214.660
	Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρο και τεχνουργήματα από αυτά	68022100	4.583.268
	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, σε υπόθεμα, με πάχος	76072010	2.974.163
	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες ή		

	άλλα προϊόντα	30045000	2.628.718
	Άλλες βιταμίνες και φάρμακα	19053299	2.605.846
2017 Εισαγωγές Ελλάδος από Σαουδική Αραβία	Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	27090090	739.137.817
	Ειδικό καύσιμο αεριωθουμένων	27101921	59.556.691
	Πολυαιθυλένιο γραμμικό	39011010	23.706.426
	Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	39021000	21.975.859
	Συμπολυμερή του προπυλενίου	39023000	18.778.996
	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού από χαλκό καθαρισμένο	74040010	17.874.533
	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	39012090	17.391.639
	Στυρόλιο	29025000	15.261.583
	Βαριά Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που δεν υπερβαίνει το 0,001%	27101943	13.719.512
	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	39011090	11.408.375
2017 Εξαγωγές Ελλάδος προς Σαουδική Αραβία	Βαριά Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	27101968	534.353.929
	Ελαφρά Λάδια με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95, αλλά μικρότερο του 98	27101245	35.691.206
	Μαργαρίνη περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες	15171090	8.879.752
	Ελιές	20057000	7.950.980
	Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί	12072900	4.338.048
	Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	68022100	3.984.141

	Άλλα φάρμακα	30049000	3.859.559
	Ηλεκτρικοί ανελκυστήρες και αναβατήρες φορτίου	84281020	3.098.032
	Γκόφρες και γκοφρέτες	19053219	2.758.907
	Φύλλα και ταινίες λεπτά από αργίλιο	76072010	2.717.249
2018 – Ιανουάριος – Απρίλιος Εισαγωγές Ελλάδος από Σαουδική Αραβία	Λάδια ακατέργαστα απο πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	27090090	206.052.445
	Στυρόλιο	29025000	8.429.399
	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού από χαλκό καθαρισμένο	74040010	7.857.797
	Πολυαιθυλένιο γραμμικό	39011010	5.308.269
	Συμπολυμερή του προπυλενίου	39023000	5.081.949
	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	39012090	4.890.576
	Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	39021000	4.028.598
	Άλλα πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	39011090	2.314.062
	Απορρίμματα και θραύσματα μολύβδου	78020000	2.056.690
	Άλλα συμπολυμερή αιθυλενίου	39019080	1.282.364
2018 – Ιανουάριος- Απρίλιος Εξαγωγές Ελλάδος προς Σαουδική Αραβία	Βαριά Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	27101968	117.406.325
	Ελιές	20057000	3.235.761
	Μαργαρίνη περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες	15171090	2.220.438
	Άλλα φάρμακα	30049000	1.574.407
	Ακτινίδια, νωπά	08105000	1.491.210
	Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί	12072900	1.334.175
	Σκουριές υψικαμίνων με μορφή σπυρωτής		

	σκόνης	26180000	1.201.200
	Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	68022100	1.101.982
	Φύλλα και λεπτές ταινίες από αργίλιο	76072010	943.910
	Γκόφρες και γκοφρέτες	19053219	761.828

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΕΚΘΕΣΗ 2017-ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Το Σουλτανάτο του Ομάν είναι χώρα της Μέσης Ανατολής στην Αραβική Θάλασσα, στο Κόλπο του Ομάν και στον Περσικό Κόλπο μεταξύ Υεμένης και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Πληθυσμός: 3.219.775 κάτοικοι

Εκταση: 309.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολική Εκταση Συνόρων: 1.374 χιλιόμετρα –Σαουδική Αραβία: 676 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα: 410 χλμ., Υεμένη: 288 χλμ.

Πρωτεύουσα: Μασκάτ (634.000 κάτοικοι)

Αστικός Πληθυσμός: 73,4% του συνολικού πληθυσμού της χώρας

Αύξηση του πληθυσμού: 2,06%

Γλώσσες: Αγγλικά, Urdu, Baluchi και Ινδικές διάλεκτοι

Θρήσκευμα: Μουσουλμάνοι 85,9%, Χριστιανοί : 6,5%, Hindu: 5%, Εβραίοι: 1% περίπου

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Νοτιό-Ασιάτες (Ινδία, Πακιστάν, Κεϋλάνη, Μπαγκλαντές) Αφρική

Δαπάνες για την δημόσια υγεία: 2,3% Α.Ε.Π.

2. Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Το πολίτευμα του Σουλτανάτου του Ομάν είναι μοναρχία. Πολιτικά κόμματα δεν λειτουργούν. Ισχύει το Σύνταγμα του 1996, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα του 2011

Διοικητικές Περιφέρειες

Η χώρα χωρίζεται σε 11 περιφέρειες: Muhafazat, Ad Dakhiliyah, Al Buraymi, Al Wusta, Az Zahirah, Ja Batinah South, Janub ash Sharqiyah (Ash Sharqiyah South), Masqat (Muscat), Musandam, Shamalal, Bilad, Shamal ash Sharqiyah (Ash Sharqiyah North), Zufar (Dhofar);.

Εθνική Επέτειος: Γενέθλια του Μονάρχη Sultan Qaboos (18 Νοεμβρίου 1940).

3.Νομικό Σύστημα: Το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι μεικτό – Αγγλοσαξωνικό δίκαιο και Ισλαμικός Νόμος.

4.Νομοθετική Εξουσία

Η νομοθετική εξουσία αποτελείται από δύο νομοθετικά σώματα, την Ανω Βουλή (Majlis al-Dawla) με 71 έδρες. Τα μέλη διορίζονται από τον Σουλτάνο και έχουν μόνο συμβουλευτικό ρόλο.

Η Κάτω Βουλή (Majlis al-Shura) αποτελείται από 84 έδρες. Τα μέλη της Κάτω Βουλής εκλέγονται από το λαό και η θητεία τους είναι τέσσερα χρόνια. Η Κάτω Βουλή είναι το κατεξοχήν Νομοθετικό Σώμα, το οποίο συζητά και ψηφίζει νόμους σε συνεργασία βέβαια και με την σύμφωνη γνώμη του Σουλτάνου.

5.Εκτελεστική Εξουσία

Αρχηγός του Κράτους είναι ο Σουλτάνος Qaboos bin Said Al-Said. Από το 1972 κατέχει και το αξίωμα του Πρωθυπουργού της χώρας, ενώ από το 1970 έχει και το αξίωμα του Αρχηγού του Κράτους. Τα μέλη της κυβέρνησης ορίζονται από τον ίδιο.

6.Δικαστική Εξουσία

Η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο (Supreme Court) που απαρτίζεται από πέντε δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το 9μελές Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από τον Σουλτάνο και Αρχηγό του Κράτους. Παράλληλα λειτουργούν και άλλα δικαστήρια, όπως διοικητικά, εφετεία και ποινικά δικαστήρια.

7.Συμμετοχή της χώρας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Το Σουλτανάτο του Ομάν συμμετέχει σε πληθώρα Διεθνών Οργανισμών. Οι Διεθνείς Οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development
AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)
IAEA – International Atomic Energy Agency

IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization
ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee
ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ OMAN

1.Γενικά Στοιχεία

Η οικονομία του Ομάν βρίσκεται σε μεσαίο στάδιο ανάπτυξης και εισοδηματικού επιπέδου, εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από την παραγωγή και τις εξαγωγές αργού πετρελαίου. Η κυβέρνηση του Μασκάτ κυρίως λόγω της σταδιακής μείωσης των αποθεμάτων σε πετρέλαιο και την αντίστοιχη αύξηση του προσφερόμενου για εργασία ανθρώπινου δυναμικού εφαρμόζει στρατηγική και αναπτυξιακά προγράμματα που αποσκοπούν στην διαφοροποίηση της οικονομίας και απέξαρτησή της από το πετρέλαιο, την εκβιομηχάνιση της χώρας και της οικονομίας της και την εφαρμογή εντατικού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, με απώτερο στόχο τη μείωση συμμετοχής του πετρελαϊκού τομέα έως και 9% στο Α.Ε.Π. της χώρας έως το 2020, αυξάνοντας τις θέσεις εργασίας για τους ημεδαπούς και σταδιακή μείωση της ανεργίας.

Ο τουρισμός και οι βιομηχανίες φυσικού αερίου είναι οι δύο βασικοί τομείς που συμβάλουν στην διαφοροποίηση της οικονομίας της χώρας. Στα δυνατά στοιχεία της Ομανικής Οικονομίας περιλαμβάνονται τα εξής:

- **τα αποθέματα σε πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο που διαθέτει η χώρα**
- **σημαντικά συναλλαγματικά αποθέματα που καθιστούν τη χώρα σε καθαρό πιστωτή και μετριάζουν οποιοδήποτε επιχειρηματικό ρίσκο**
- **ισχυρά πλεονάσματα στο ισοζυγίο τρεχουσών συναλλαγών και φορολογικά πλεονάσματα**
- **χαμηλό εξωτερικό χρέος**
- **σημαντικό ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα**
- **η πολιτική κατάσταση στη χώρα παραμένει σταθερή, παρόλες τις αναταράξεις και το κλίμα αβεβαιότητας και αστάθειας που επικρατεί σε αρκετές γειτονικές χώρες με**

αποκορύφωμα την έκρυθμη κατάσταση στη γειτονική Υεμένη και την στρατιωτική επέμβαση της Σαουδικής Αραβίας

- **διατήρηση φιλικών σχέσεων τόσο με όλες σχεδόν τις υπόλοιπες του Αραβικού Κόλπου καθώς και με άλλες τρίτες χώρες**

Στα αδύνατα στοιχεία της Ομανικής Οικονομίας περιλαμβάνονται τα εξής:

- **δεν έχει ορισθεί ακόμη ο διάδοχος του Αρχηγού του Κράτους Σουλτάνου Qaboos και η διαδικασία διαδοχής είναι ακόμη σχετικά αδιαφανής**
- **καθυστερούν οι απαραίτητες κοινωνικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις και η κοινωνική πίεση για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις συνεχώς διογκώνονται**
- **μεγάλη εξάρτηση από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο (80% των εσόδων προέρχονται από τις εξαγωγές σε αργό πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο)**
- **τα αποθέματα σε πετρέλαιο έχουν πεπερασμένο χρονικό ορίζοντα ο οποίος δεν φαίνεται να ξεπερνά τα 16 χρόνια**
- **η στρατηγική σημασία των στενών του Χορμούζ και η πιθανή εμπλοκή σε οποιαδήποτε περιφερειακή σύρραξη καθιστά τη περιοχή αυτή ακόμη περισσότερο ευάλωτη σε τυχόν νέες δημιουργούμενες εντάσεις**
- **οι δαπάνες για στρατιωτικούς εξοπλισμούς είναι οι υψηλότερες που έχει η χώρα**

1.1. Οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν – Προοπτικές και Εξελίξεις

Η ανάπτυξη της οικονομίας του Ομάν για το 2017 παρουσίασε αρκετά χαμηλούς ρυθμούς με την αύξηση του Α.Ε.Π. να φθάνει μόλις στο 0,7% έναντι αύξησης 5,4% για το 2016. Η περιορισμένη παραγωγή πετρελαίου, η έλλειψη σημαντικών αλλοδαπών επενδύσεων και η μείωση της κατανάλωσης αποτελούν, μεταξύ των άλλων, τους λόγους της επιβράδυνσης των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας.

Για το 2017 η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να προχωρήσει σε δραστική μείωση της παραγωγής και των εξαγωγών πετρελαίου με αποτέλεσμα ο συγκεκριμένος τομέας να συρρικνωθεί κατά 3% περίπου έναντι των προηγούμενων ετών. Κύριος παράγων της αναιμικής έστω ανάπτυξης της εγχώριας οικονομίας είναι η ιδιωτική κατανάλωση, παρόλη την αυστηρή φορολογική πολιτική που εφαρμόζεται το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε ελαφρά μείωση φθάνοντας το 2017 στο 11,7% του Α.Ε.Π. από 18,4% για το 2016. Η πρόσφατη διπλωματική και εμπορική κρίση στο Κατάρ και ο αποκλεισμός του από την Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα δημιούργησε νέες οδούς και εναλλακτικές επιλογές για την πραγματοποίηση των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών με αποτέλεσμα το Ομάν να ωφεληθεί από την κατάσταση αυτή και να αποτελεί τη νέα οδό πραγματοποίησης του εμπορίου.

Στο ίδιο χρονικό διάστημα ο πληθωρισμός παρουσίασε ελαφρά αύξηση, από 1,1% το 2016 σε 1,5% το 2017. Πρόσφατα φορολογικά στοιχεία υποδηλώνουν ότι το συνολικό έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2017 και για το πρώτο εξάμηνο 2018 παρουσιάζει σχετική συρρίκνωση κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων από τις εξαγωγές πετρελαίου και την ορθολογικότερη διαχείριση των δημοσίων δαπανών. Η αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού προέκυψε από την αύξηση των τιμών στα προϊόντα και στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, όπως ηλεκτρική ενέργεια, νερό και άλλα παρόμοια προϊόντα, καθώς και την δραστική μείωση των δαπανών για θέματα ασφαλείας και άμυνας. Το Ομάν, στο σύνολο των κρατών-μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου, είναι εκείνο με τα μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα. Παρόλα αυτά η κυβέρνηση κατάφερε να μειώσει το έλλειμμα από 20,6% του Α.Ε.Π. το 2016 σε 13,3% του Α.Ε.Π. το 2017. Η μείωση του ελλείματος έγινε μέσω διεθνούς δανεισμού με 5 δις \$ που αντλήθηκαν από τις διεθνείς αγορές και 2 δις \$ από τα λεγόμενα Sukuk (Ισλαμικά Ομόλογα τα οποία αποδίδουν κέρδη στον επενδυτή χωρίς να παραβιάζεται η Ισλαμική Νομοθεσία και προορίζονται για την υλοποίηση μεγάλων κερδών ή για συγκεκριμένες επενδυτικές δραστηριότητες).

Τα σοβαρότερα κοινωνικού χαρακτήρα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα είναι κυρίως η υψηλή ανεργία, ιδιαίτερα στις νεότερες γενιές, η οποία σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία αγγίζει ή και ξεπερνά το 49%, ενώ στο σύνολο της χώρας έφθασε το 2017 στο 17%. Το πρόβλημα της ανεργίας λαμβάνει μεγαλύτερες διαστάσεις δεδομένου του υψηλού ποσοστού των νέων κάτω των 25 ετών οι οποίοι αποτελούν το 40% και πλέον του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Απέναντι σε ένα τέτοιο διογκούμενο πρόβλημα η κυβέρνηση, ήδη από τον Ιανουάριο 2018, ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες όπως την δημιουργία 25.000 νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα καθώς και την κατάργηση της θεώρησης εισόδου για αλλοδαπούς εργαζόμενους σε συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών. Παράλληλα ανακοινώθηκαν μέτρα ελάφρυνσης των ασθενέστερων οικονομικά κοινωνικών στρωμάτων, όπως η δεύσμεση 100 εκατομμυρίων Ομανικών Ριαλίων (260 εκατομμύρια \$ περίπου) για στήριξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Επίσης υιοθετήθηκαν μέτρα επιδότησης της τιμής των καυσίμων για ιδιωτικά νοικοκυριά με συνολικό εισόδημα κάτω από τα 600 Ομανικά Ριάλια τα οποία και θα δικαιούνται έως και 200 λίτρα πετρέλαιο το μήνα με ειδική επιδότηση.

1.1.2. Προβλέψεις της Οικονομίας του Σουλτανάτου του Ομάν

Για το 2018 αλλά και για τα επόμενα χρόνια προβλέπεται σταδιακή ανάκαμψη της Ομανικής οικονομίας. Η άρση των περιορισμών στην παραγωγή και διάθεση πετρελαίου, όπως αυτά ανακοινώθηκαν πρόσφατα από τον Οργανισμό Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών (ΟΠΕΚ), σε συνδυασμό με την σχετική αύξηση των τιμών του πετρελαίου δημιουργούν εκ νέου κλίμα εμπιστοσύνης και σταθερότητας, ενώ παράλληλα ενθαρρύνουν νέους αλλοδαπούς επενδυτές να

αναλάβουν νέες πρωτοβουλίες στη χώρα. Μέχρι το 2020 η αύξηση του Α.Ε.Π. αναμένεται να φθάσει έως και 2,9%.

Μακροπρόθεσμα μέτρα και πρωτοβουλίες που ανακοινώθηκαν από τις αρχές τρέχοντος έτους για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την δημιουργία φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όπως το δικαίωμα αγοράς γης από αλλοδαπούς και η νομιμοποίηση αλλοδαπής ιδιοκτησίας, η προσέλκυση περισσότερων άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων, η λήψη μέτρων στήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η ψήφιση νομοθεσίας που επιτρέπει έργα σύμπραξης ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (PPP) αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση του εμπορίου και των επενδύσεων.

Συγχρόνως προς τα ανωτέρω επιπλέον αναπτυξιακά κίνητρα που θα τονώσουν γενικότερα το σύνολο της εγχώριας οικονομίας είναι η αύξηση εξαγωγών του φυσικού αερίου κυρίως μετά την έναρξη ισχύος της 7ετούς διάρκειας συμφωνίας εκμετάλλευσης των πλούσιων κυτασμάτων σε φυσικό αέριο από την BP και την Oman LNG.

Η νομισματική πολιτική θα εξακολουθήσει να παραμένει σταθερή καθώς τα επιτόκια παρουσιάζουν ανοδικές τάσεις.

Ο πληθωρισμός αναμένεται επίσης να έχει ανοδικές τάσεις και μέχρι το 2019 να φθάσει στο 3% κυρίως λόγω της εφαρμογής από 1^{ης} Ιανουαρίου 2019 του ΦΠΑ 5% και την αύξηση των τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας.

Το προβλεπόμενο έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2018, 3 δις Ομανικά Ριάλια (7,8 δις \$) με ποσοστό 10% του Α.Ε.Π. αποτελεί ένδειξη για σταθερή φορολογική πολιτική. Η αναβολή έναρξης του ΦΠΑ από το 2019 σε συνδυασμό με τα υψηλότερα έσοδα από τις εξαγωγές πετρελαίου, την αύξηση της φορολογίας σε φυσικά πρόσωπα και σε επιχειρήσεις, η επιβολή έμμεσων φόρων και το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών εταιρειών αναμένεται να φέρουν περισσότερα έσοδα στον εφετεινό προϋπολογισμό. Παράλληλα το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης προχώρησε στην μεγαλύτερη έως σήμερα έκδοση κρατικών ομολόγων, σε τριπλή σειρά, συνολικής αξίας 6,5 δις \$ προκειμένου αντιμετωπισθούν οι ανάγκες του προϋπολογισμού για το τρέχον έτος.

Επίσης το φορολογικό έλλειμμα αναμένεται έως το 2020 να περιορισθεί στο 9,1%. Η αναμενόμενη οικονομική ανάπτυξη, η σταδιακή αύξηση των τιμών του πετρελαίου, η εφαρμογή ΦΠΑ και η υψηλότερη φορολογία φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων αποτελούν, μεταξύ των άλλων, τους βασικούς παράγοντες μείωσης του φορολογικού ελλείμματος. Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά το 2014 η κάλυψη του ελλείμματος γινόταν από τα διάφορα υγιή funds, συνολικού ύψους 24 δις \$. Παρόλα αυτά η συνεχιζόμενη αυτή πολιτική με την μορφή εξωτερικού

δανεισμούς αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους, σε ποσοστό έως και 50% του Α.Ε.Π. έως το 2020, από 34% το 2016.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται έως το 2020 να φθάσει στο 8,2% του Α.Ε.Π., ποσοστό σχετικά βελτιωμένο. Παράγοντες που δικαιολογούν τις ανωτέρω εκτιμήσεις είναι η αύξηση των τιμών του πετρελαίου, η αύξηση των εξαγωγών σε προϊόντα, εκτός του πετρελαίου, καθώς και η κατασκευή σταθμού ηλιακής ενέργειας στην περιοχή “Miraah” και νέου σταθμού εξόρυξης και διανομής πετρελαίου στην πόλη “Sohar”, έργα συνολικού προϋπολογισμού 600 εκατομμυρίων \$.

1.1.3. Προκλήσεις και Κίνδυνοι

Οι νέες πολλαπλές προκλήσεις αλλά και οι τυχόν κίνδυνοι με τους οποίους αναμένεται να βρεθεί αντιμέτωπη η Ομανική Οικονομία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- η απαραίτητη οικονομική ανάπτυξη είναι απόλυτα εξαρτημένη από την απарέγκλιτη εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, όπως αυτές προβλέπονται στο 9^ο Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα καθώς και οι πολιτικές που θα οδηγήσουν στην αναγκαία διαφοροποίηση στρατηγικών τομέων της εγχώριας οικονομίας και στην πλήρη απεξάρτησή της από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου
- η κυβέρνηση επιθυμεί την αύξηση των συμπράξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (PPP) για την κατασκευή νέων έργων, επιθυμία όμως που δεν μπορεί να υλοποιηθεί κυρίως λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης από αλλοδαπούς επενδυτές τόσο για την ίδια τη χώρα, όσο και για ολόκληρη την περιοχή
- η συνεχής αύξηση του πληθυσμού διογκώνει τις πιέσεις από όλα τα στρώματα της κοινωνίας, πιέσεις που αποκτούν επικίνδυνες και απρόβλεπτες διαστάσεις ένεκα της αδυναμίας του ιδιωτικού τομέα να προσφέρει νέες θέσεις εργασίας, ενώ οι συνθήκες στο φορολογικό πεδίο περιορίζουν τη βούληση της κυβέρνησης για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Ως κύρια μακροπρόθεσμη λύση αντιμετώπισης των διογκούμενων αυτών προβλημάτων προκρίνονται η δημιουργία περισσότερο ελεύθερης αγοράς εργασίας και η βελτίωση παράλληλα του επιχειρηματικού κλίματος περισσότερο φιλικό προς τους επιχειρηματίες και τις επιχειρήσεις, καθώς και η δημιουργία εκπαιδευτικού συστήματος ικανού να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες και απαιτήσεις της οικονομίας.

Η ανάπτυξη της Ομανικής Οικονομίας έρχεται επίσης αντιμέτωπη με μία σειρά πολλαπλών κινδύνων όπως:

- η φορολογική πολιτική κινδυνεύει να χάσει την αξιοπιστία της με όλες τις μετέπειτα αρνητικές συνέπειες για τα δημοσιονομικά της χώρας, εφόσον δεν υλοποιηθεί η

σχεδιαζόμενη σταθεροποίηση της οικονομίας μέσω των μεταρρυθμίσεων και των πολιτικών διαφοροποίησής της

- πιθανή κατάρρευση της πρόσφατης συμφωνίας του ΟΠΕΚ θα οδηγήσει σε απότομη πτώση των τιμών του πετρελαίου και αύξηση των αμερικανικών επιτοκίων
- πιθανή εξασθένιση του Αμερικανικού δολαρίου θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους για τα εισαγόμενα στη χώρα προϊόντα και σε επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου
- η συνεχιζόμενη επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, σημαντικού εμπορικού εταίρου του Ομάν, θα επιβαρύνει ακόμη περισσότερο την κατάσταση και θα αποθαρρύνει τους υποψήφιους αλλοδαπούς επενδυτές να έρθουν στη χώρα.

1.1.4. Εθνικό Πρόγραμμα για την Ενίσχυση της Οικονομικής Διαφοροποίησης της Ομανικής Οικονομίας (The National Program for Enhancing Economic Diversification – TANFEED).

Το Εθνικό Πρόγραμμα για την ενίσχυση της διαφοροποίησης της Ομανικής Οικονομίας (TANFEED) αποτελεί πρόγραμμα στοχευμένων δράσεων και πρωτοβουλιών και εντάσσεται στο γενικότερο Σχέδιο Πενταετούς Ανάπτυξης της Ομανικής Οικονομίας (2016-2020). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποσκοπεί στην υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για την διαφοροποίηση της εγχώριας οικονομίας, αντιμετωπίζοντας όλες τις προκλήσεις και δυσκολίες που υπάρχουν τόσο στην δημόσια διοίκηση όσο και σε διάφορους τομείς της ιδιωτικής οικονομίας προκειμένου επιτευχθούν οι στόχοι του 9^{ου} Πενταετούς Αναπτυξιακού Σχεδίου.

Το TANFEED στοχεύει στον εντοπισμό των αρμοδιοτήτων, των πόρων και των χρονοδιαγραμμάτων που απαιτούνται για την εφαρμογή πρωτοβουλιών που οδηγούν στην οικονομική διαφοροποίηση, καθορίζουν σαφή πρότυπα και βασικούς δείκτες απόδοσης για τις εν λόγω πρωτοβουλίες και παρέχουν περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή των πρωτοβουλιών αυτών. Επίσης υιοθετεί συστηματικές μεθόδους προκειμένου επιτευχθούν οι πρωτοβουλίες εκείνες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας σε βασικούς τομείς της οικονομίας. Η βασική μεθοδολογία που ακολουθείται είναι η συλλογή και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών στους βασικούς τομείς, ως και ο καθορισμός των προκλήσεων και εμποδίων για την ανάπτυξη των τομέων που έχουν επιλεγεί. Επιπλέον των ανωτέρω, η ίδια μεθοδολογία καθορίζει τις αρχές και τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των λύσεων που προωθούνται για την εφαρμογή του προγράμματος.

Στη φάση αυτή το πρόγραμμα θα καλύψει τρεις από τους τομείς που προβλέπεται η διαφοροποίησή τους και οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Πενταετές Αναπτυξιακό Σχέδιο. Οι τομείς αυτοί είναι ο τουρισμός, η μεταποιητική βιομηχανία και οι μεταφορές. Επιπρόσθετα στην παρούσα φάση υπολογίζονται και δύο τομείς ακόμη, η αγορά εργασίας και η απασχόληση καθώς και τα οικονομικά και χρηματοδοτικά. Οι διάφορες λύσεις και παρεμβάσεις που απαιτούνται προκαθορίζονται μέσω ομάδων εργασίας με την συμμετοχή κυβερνητικών φορέων, εκπροσώπων

του ιδιωτικού τομέα και εκπροσώπων από διάφορες κοινωνικές ομάδες, ακαδημαϊκούς και άλλες κατηγορίες εργαζομένων.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (πραγματική αύξηση σε τιμές αγοράς)	2015: 4,7%, 2016: 5,4%, 2017: 0,7%, 2018: 2,3%, 2019 (πρόβλεψη) 2,5% και 2020 (πρόβλεψη) 2,9%
Ιδιωτική Κατανάλωση	2015: 2,9%, 2016: 1,9%, 2017: 1,5%, 2018: 2,5%, 2019 (πρόβλεψη) 3,0%, 2020 (πρόβλεψη) 3,0%
Κυβερνητικές Δαπάνες	2015: 0,8%, 2016: -2,2%, 2017: -3,2%, 2018(πρόβλεψη) 0,9%, 2019 (πρόβλεψη) 1,7%, 2020 (πρόβλεψη) 2,3%
Μεικτές Επενδύσεις Κεφαλαίων	2015: -0,4%, 2016: 9,4%, 2017: 4,4%, 2018: 3,0%, 2019 (πρόβλεψη) 3,4%, 2020 (πρόβλεψη) 3,9%
Εξαγωγές	2015: -9,4%, 2016: -1,5%, 2017: -1,6%, 2018: 2,5%, 2019 (πρόβλεψη) 3,0%, 2020 (πρόβλεψη) 3,2%
Εισαγωγές	2015: -3,2%, 2016: -1,5%, 2017: -1,1%, 2018: 2,3%, 2019 (πρόβλεψη) 3,5%, 2020 (πρόβλεψη) 3,5%
Πληθωρισμός	2015: 0,1%, 2016: 1,1%, 2017: 1,5%, 2018: 2,2%, 2019 (πρόβλεψη) 3,0%, 2020 (πρόβλεψη) 2,8%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2015: -15,5%, 2016: -18,4%, 2017: -11,7%, 2018: -10,4%, 2019 (πρόβλεψη) -9,2%, 2020 (πρόβλεψη) -8,2%
Φορολογικό Ισοζύγιο (% Α.Ε.Π.)	2015: -17,5%, 2016: -20,6%, 2017: -13,3%, 2018: -11,3%, 2019(πρόβλεψη) -10,1%, 2020(πρόβλεψη) -9,1%
Ανεργία	2017: 17,50%, Γ΄Τρίμηνο 2018: 17%, Δ΄Τρίμηνο 2018: 17%, Α΄Τρίμηνο 2019: 16%, Β΄ Τρίμηνο 2019: 16%, 2020(πρόβλεψη) 16%
Εμπορικό Ισοζύγιο (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 339,80, Γ΄Τρίμηνο 2018: 271, Δ΄Τρίμηνο 2018: 160, Α΄Τρίμηνο 2019: 275, Β΄Τρίμηνο 2019: 274, 2020 (πρόβλεψη): 280
Δημόσιο Χρέος (% Α.Ε.Π.)	2017: 31,40%, Γ΄Τρίμηνο 2018: 28%, Δ΄Τρίμηνο 2018: 28%, Α΄Τρίμηνο 2019: 31%, Β΄Τρίμηνο 2019: 31%, 2020 (πρόβλεψη): 36%
	2017: 8,70%, Γ΄Τρίμηνο 2018: 9,5%, Δ΄Τρίμηνο 2018: 9,5%, Α΄Τρίμηνο 2019:

Ετήσια Αύξηση Α.Ε.Π.	11,7%, Β'Τρίμηνο 2019: 11,7%, 2020 (πρόβλεψη): 12%
Α.Ε.Π.	2017: 72,64 δις \$, Γ'Τρίμηνο 2018: 70,42 δις \$, Δ'Τρίμηνο 2018: 71,7 δις \$, Α'Τρίμηνο 2019: 58,3 δις \$, Β'Τρίμηνο 2019: 58,3 δις \$, 2020 (πρόβλεψη): 71,6 δις %
Α.Ε.Π. (σε τιμές αγοράς-Ομανικά Ριάλια)	2017: 27.750,10, Γ'Τρίμηνο 2018: 28.135, Δ'Τρίμηνο 2018: 30.386, Α'Τρίμηνο 2019: 30.997, Β'Τρίμηνο 2019: 30.997, 2020 (πρόβλεψη): 38.915
Σύνθεση Α.Ε.Π. (% Α.Ε.Π.) - σε εκατ. Ομανικά Ριάλια	Γεωργία - Αγροτικός Τομέας - 2017: 529,40 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 542 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Δ' Τρίμηνο 2018: 580 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 591 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 591 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 725 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια
	Κατασκευές - 2017: 2.109,20 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 2,502 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 2.310 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 2.356 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, Β' Τρίμηνο 2019: 2.356 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια, 2020(πρόβλεψη): 2.889 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια
	Βιομηχανία: 2017: 2.603,40 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 2.682 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 2.916 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 2.975 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 2.975 εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020(πρόβλεψη) : 3.649 εκατ. Ομανικά Ριάλια
	Ορυκτός Πλούτος: 2017: 151,50 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 143 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 166 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 169 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 169 εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020(πρόβλεψη): 208 εκατ. Ομανικά Ριάλια
	Δημόσια Διοίκηση (% Α.Ε.Π.): 2017: 3.652,10 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 4.060 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 3.999 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 4.079 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 4.079

	εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 5.003 εκατ.Ομανικά Ριάλια
	Υπηρεσίες (% Α.Ε.Π.): 2017: 14.254,90 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 15.105 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 15.609 εκατ.Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 15.609 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 15.923 εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 19.528 εκατ. Ομανικά Ριάλια
	Μεταφορές (% Α.Ε.Π.): 2017: 1.623,80 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ' Τρίμηνο 2018: 1.623 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 1.778 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 1.814 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 1.814 εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 2.224 εκατ. Ομανικά Ριάλια
	Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (% Α.Ε.Π.): 2017: 571,70 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 592 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 626 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Α' Τρίμηνο 2019: 639 εκατ. Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 639 εκατ. Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 783 εκατ. Ομανικά Ριάλια
Συναλλαγματικά Αποθέματα	2017: 6.587,20 Ομανικά Ριάλια, Γ'Τρίμηνο 2018: 6.688 Ομανικά Ριάλια, Δ'Τρίμηνο 2018: 6.685 Ομανικά Ριάλια, Α'Τρίμηνο 2019: 6.685 Ομανικά Ριάλια, Β'Τρίμηνο 2019: 6.685 Ομανικά Ριάλια, 2020 (πρόβλεψη): 6.685 Ομανικά Ριάλια
Αποθέματα σε χρυσό (σε τόνους)	2017: 0,02 Γ'Τρίμηνο 2018: 0,02, Δ'Τρίμηνο 2018: 0,02, Δ'Τρίμηνο 2018: 0,02 Α'Τρίμηνο 2019: 0,02, Β'Τρίμηνο 2019: 0,02, 2020 (πρόβλεψη): 0,02
Τουριστικές Αφίξεις	2017: 297 χιλιάδες, Γ'Τρίμηνο 2018: 300 χιλιάδες, Δ'Τρίμηνο 2018: 300 χιλιάδες, Α'Τρίμηνο 2019: 300 χιλιάδες, Β'Τρίμηνο 2019: 300 χιλιάδες, 2020 (πρόβλεψη): 300 χιλιάδες
Άμεσες Αλλοδαπές Επενδύσεις (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 717,50, Γ'Τρίμηνο 2018: 25,28, Δ'Τρίμηνο 2018: 14,6, Α'Τρίμηνο 2019: 56,13, Β'Τρίμηνο 2019: 97,67, 2020 (πρόβλεψη): 149
Προϋπολογισμός (% Α.Ε.Π.)	2017: -13,00%, Γ'Τρίμηνο 2018: -12%, Δ'Τρίμηνο 2018: -12%, Α'Τρίμηνο 2019: - 10%, Β'Τρίμηνο 2019: -10%, 2020 (πρόβλεψη): -9,8%

Κυβερνητικές Δαπάνες (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 6.124,80, Γ΄Τρίμηνο 2018: 6.707, Δ΄Τρίμηνο 2018: 6.707, Α΄Τρίμηνο 2019: 6.841, Β΄Τρίμηνο 2018: 6.841, 2020 (πρόβλεψη): 8.390
Εσοδα (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 1.116,20, Γ΄Τρίμηνο 2018: 805, Δ΄Τρίμηνο 2018: 804, Α΄Τρίμηνο 2019: 803, Β΄Τρίμηνο 2019: 803, 2020 (πρόβλεψη): 803
Δημόσιο Χρέος (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 132,00, Γ΄Τρίμηνο 2018: 2.057, Δ΄Τρίμηνο 2018: 2.455, Α΄Τρίμηνο 2019: 1.858, Β΄Τρίμηνο 2019: 1.262, 2020 (πρόβλεψη): 1.536
Δημοσιονομικές Δαπάνες (σε εκατ. Ομανικά Ριάλια)	2017: 1.173,10, Γ΄ Τρίμηνο 2018: 966, Δ΄Τρίμηνο 2018: 948, Α΄Τρίμηνο 2019: 951, Β΄Τρίμηνο 2019: 950, 2020 (πρόβλεψη): 950
Στρατιωτικές Δαπάνες (σε εκατ. \$)	2017: 8.417,20, Γ΄Τρίμηνο 2018: 8.853, Δ΄ Τρίμηνο 2018: 8.417, Α΄Τρίμηνο 2019: 8.343, Β΄Τρίμηνο 2019: 8.270, 2020 (πρόβλεψη): 8.312

Ισοτιμία Ομανικού Ριαλίου με δολάριο: 1 Ομανικό Ριάλι=2,60 Δολάρια ΗΠΑ

3. Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον

3.1. Επιχειρείν στο Σουλτανάτο του Ομάν

Οποιαδήποτε επιχείρηση προκειμένου ξεκινήσει δραστηριότητα στην αγορά του Ομάν απαιτείται να αποκτήσει αριθμό εμπορικού μητρώου από το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο. Παράλληλα θα πρέπει να αποκτήσει άδεια άσκησης επιχειρηματικότητας από την Νομαρχία της πρωτεύουσας Μασκάτ ή οποιαδήποτε άλλη Νομαρχία, όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθεί. Αλλα επιπλέον δικαιολογητικά είναι πιθανόν να ζητηθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές ανάλογα με το είδος και τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

3.1.1. Ισχύον Νομικό Καθεστώς

3.1.2. Εμπορική Νομοθεσία – Εμπορικές Επιχειρήσεις (Βασιλικό Διάταγμα 4/1974)

Αναφέρονται τα είδη των εταιρειών: ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, μεικτές επιχειρήσεις, εταιρείες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο είναι οι βασικές κατηγορίες εμπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν. Επίσης από το ισχύον εμπορικό δίκαιο προβλέπονται μετατροπές σε μία εμπορική επιχείρηση ή συγχωνεύσεις εμπορικών επιχειρήσεων.

3.1.2. Εμπορικό Δίκαιο (Βασιλικό Διάταγμα 55/1990)

Το εμπορικό δίκαιο αναφέρεται στους κανονισμούς που αφορούν όσους έχουν εμπορική και επιχειρηματική δραστηριότητα, όπου περιλαμβάνονται και τα εμπορικά συμβόλαια, τα εμπορικά εργαλεία και μηχανισμοί και όλα τα ζητήματα που αφορούν το πτωχευτικό δίκαιο επιχειρήσεων.

3.1.3. Εμπορικές Εγγραφές (Βασιλικό Διάταγμα 3/1974)

Όλες οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να εγγράφονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Σε όλα τα επίσημα έγγραφα και δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός μητρώου (Commercial Registration Number – CCR). Το εμπορικό μητρώο είναι προσβάσιμο σε όλους τους ενδιαφερόμενους όπου καταγράφονται οι εξής πληροφορίες:

- έμποροι, επιχειρηματίες και εμπορικές επιχειρήσεις των οποίων η έδρα άσκησης των δραστηριοτήτων τους είναι το Σουλτανάτο του Ομάν
- υποκαταστήματα και γραφεία επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν και η έδρα των οποίων είναι είτε στο εξωτερικό, σε τρίτη χώρα, είτε σε άλλη περιοχή του Ομάν διαφορετική από εκείνη του υποκαταστήματος ή του γραφείου της συγκεκριμένης επιχείρησης
- τροποποιήσεις και αλλαγές στην αρχική εγγραφή μίας επιχείρησης καθώς και οποιαδήποτε τροποποίηση ή αλλαγή στα καταστατικά άρθρα μίας εμπορικής επιχείρησης
- αποφάσεις αναφορικά με την εκκαθάριση ή την αναστολή εργασιών μίας επιχείρησης ή αδυναμία άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων από συγκεκριμένο επιχειρηματία
- αποφάσεις αναφορικά με τη δήλωση πτώχευσης μίας επιχείρησης
- πώληση, τροποποίηση ή συγχώνευση μίας επιχείρησης

Μεμονωμένοι αγρότες, μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, απασχολούμενοι στις ιχθυοκαλλιέργειες, μικροκαλλιεργητές και σε επιχειρήσεις θαλασσίων μεταφορών εξαιρούνται από την εγγραφή στα Εμπορικά Μητρώα. Το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μπορεί επίσης να συμπεριλάβει στις εξαιρέσεις και άλλες επαγγελματικές κατηγορίες ή κατηγορίες επιχειρήσεων.

3.1.4. Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις

Για την οργάνωση και ενίσχυση της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Ομάν εφαρμόζεται ο νόμος του 1978 που προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών μονάδων ή βιομηχανικών εγκαταστάσεων όπου παράγονται επεξεργασμένες πρώτες ύλες ή μερικώς επεξεργασμένα προϊόντα.

Η βιομηχανική άδεια εκδίδεται από την Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και θα πρέπει να εκδοθεί σε διάστημα προγενέστερο της έναρξης λειτουργίας της συγκεκριμένης βιομηχανικής μονάδας καθώς επίσης και αν πρόκειται να γίνουν οποιοσδήποτε αλλαγές ή τροποποιήσεις σε μία ήδη λειτουργούσα βιομηχανική μονάδα. Απαραίτητη επίσης είναι και η εγγραφή στην Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

3.1.5. Λειτουργία αλλοδαπών επιχειρήσεων

Εμπορικές επιχειρήσεις με αλλοδαπό εταίρο πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της νομοθεσίας για τα ξένα κεφάλαια (Βασιλικό Διάταγμα 102/1994) – Foreign Investment Law – FCIL) πέραν της

ισχύουσας νομοθεσίας για τις εμπορικές επιχειρήσεις. Οι αλλοδαποί υπήκοοι υποχρεούνται να έχουν άδεια από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ώστε να συμμετέχουν σε μία εμπορική, βιομηχανική ή τουριστική επιχείρηση ή και να κατέχουν μετοχές σε μία ημεδαπή επιχείρηση, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις. Οι αιτήσεις για έκδοση αδειών για αλλοδαπές επιχειρήσεις υποβάλλονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Στις παρακάτω περιπτώσεις δεν απαιτείται η χορήγηση αδειάς:

- επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες βάσει ειδικών συμβολαίων ή συμφωνιών που έχουν με την κυβέρνηση ή αυτές που απορρέουν από Βασιλικά Διατάγματα
- υπηρεσίες που χαρακτηρίζονται ως «απολύτως απαραίτητες για το Σουλτανάτο» κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου

3.1.6. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Οποιοσδήποτε υπήκοος του Σουλτανάτου του Ομάν μπορεί να είναι κάτοχος ιδιοκτησίας καθώς και υπήκοοι των Χωρών-Μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας με μερικούς περιορισμούς. Αλλοδαπές επιχειρήσεις και υπήκοοι άλλων χωρών δεν επιτρέπεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί ιδιοκτησίας (Βασιλικό Διάταγμα 05/1980) να είναι ιδιοκτήτες εκτός από συγκεκριμένες ειδικές περιπτώσεις. Παρόλα αυτά αλλοδαποί υπήκοοι μπορούν να είναι ιδιοκτήτες κτηματομεσιτικών γραφείων ειδικότερα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται «ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος – Integrated Tourism Companies (ITC) – από τις αρμόδιες κρατικές αρχές.

3.1.7. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ο ρόλος τους στην ανάπτυξη της οικονομίας του Σουλτανάτου του Ομάν

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν στρατηγικής σημασίας παράγοντα για την οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν. Αποτελούν το τομέα προσφοράς εργασίας σε αρκετούς ημεδαπούς, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας ενώ παράλληλα προσφέρει ευκαιρίες και δυνατότητες για ανάληψη διαφόρων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Η γεωγραφική απεικόνιση της χώρας σε συνδυασμό με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία και την τοπική παραγωγή πρώτων υλών αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες για την ενίσχυση του ρόλου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ενεργότερη συμμετοχή τους στην ανάπτυξη της Ομανικής Οικονομίας.

Οι τομείς στους οποίους οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας είναι κυρίως οι κατασκευές, και η προμήθεια των διαφόρων κατασκευαστικών επιχειρήσεων με πρώτες ύλες και άλλα δομικά υλικά που παράγουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις. Άλλοι τομείς είναι οι υπηρεσίες, όπως ο τουρισμός, ο τομέας της υγείας, η προμήθεια υλικών και πρώτων υλών στον ενεργειακό τομέα και αλλού.

Ο ορισμός μίας επιχείρησης ως μικρομεσαίας, σύμφωνα με τα ισχύοντα στη χώρα κατατάσσει τις επιχειρήσεις σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες:

- επιχειρήσεις που απασχολούν έως πέντε υπαλλήλους ή και λιγότερους με συνολικό τζίρο έως 25.000 Ομανικά Ριάλια (56.980 \$ περίπου), ανήκουν στη πρώτη κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

- η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν από πέντε έως εννέα υπαλλήλους με συνολικό τζίρο από 25.000 έως και 250.000 Ομανικά Ριάλια (από 56.980 \$ έως και 647.500 \$ περίπου)
- η τρίτη κατηγορία αφορά επιχειρήσεις που απασχολούν από 10 έως και 99 υπαλλήλους και με συνολικό ετήσιο τζίρο από 250.000 Ομανικά Ριάλια έως και 1,5 εκατομμύριο Ομανικά Ριάλια (647.500 έως και 3,8 εκατομμύρια \$ περίπου)

Οι δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να ανέλθουν στα 30 δις Ομανικά Ριάλια (78 δις \$ περίπου), σημειώνοντας αύξηση 113%, από τα 14 δις Ομανικά Ριάλια (36,2 δις \$) που είχαν προβλεφθεί για το επταετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2006-2010. Κατά την έναρξη του πενταετούς προγράμματος για το 2011 τα συνολικά δημόσια έσοδα ανήλθαν σε 7,5 δις Ομανικά Ριάλια (19,4 δις \$) και οι δαπάνες σε 8,5 δις Ομανικά Ριάλια (22,01 δις \$). Από το 1996 και μετά όλα τα προγράμματα ανάπτυξης που εφαρμόζει η Ομανική Κυβέρνηση βρίσκονται σε απόλυτη αρμονία και σύγκλιση προς το “Οραμα 2020”, οικονομικό και αναπτυξιακό πρόγραμμα που αποσκοπεί στην μακροπρόθεσμη διαφοροποίηση της Ομανικής οικονομίας στο σύνολό της και στην απεξάρτησή της από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

3.1.8. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Η κυβέρνηση του Σουλτανάτου είναι ιδιαίτερα φιλική στην προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών, παρόλο που η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι ο αλλοδαπός επενδυτής δεν μπορεί να κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 35%, όταν συμμετέχει σε επένδυση με ημεδαπό υπήκοο της χώρας. Εξαιρέσεις στον ανωτέρω κανόνα επιτρέπονται μόνον όταν η συγκεκριμένη επένδυση βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση με τα εθνικά συμφέροντα της χώρας. Επίσης υποκαταστήματα ξένων τραπεζών μπορούν να ανήκουν εξ ολοκλήρου σε αλλοδαπούς.

Άλλες εξαιρέσεις αφορούν επενδύσεις από χώρες με τις οποίες το Σουλτανάτο έχει υπογράψει Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου, όπως οι ΗΠΑ ή και με τις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Αραβικού Κόλπου. Επίσης απαγορεύεται η αγορά κατοικίας ή γης από αλλοδαπούς υπηκόους εκτός από κάποιες τουριστικές περιοχές στην πρωτεύουσα Μασκάτ και μόνο για τουριστική εκμετάλλευση, όπου αλλοδαποί υπήκοοι μπορούν να είναι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων ή κατοικιών.

3.1.10. Γενικότερη πολιτική κατάσταση

Τα γεγονότα της Αραβικής Ανοιξης και το κλίμα αστάθειας και αβεβαιότητας που κυριαρχεί σε αρκετές χώρες του Αραβικού Κόσμου οδήγησε την Ομανική Κυβέρνηση σε λήψη μέτρων και εφαρμογή πολιτικών ανασταλτικών προς τις δυσάρεστες και επικίνδυνες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν σε άλλες χώρες.

Πρώτο μέτρο ήταν η εφαρμογή της πολιτικής της “Ομανοποίησης” (Omanisation) προσφέροντας περισσότερες θέσεις εργασίας σε ημεδαπούς και περιορίζοντας τις θέσεις των αλλοδαπών που εργάζονται στη χώρα. Η πολιτική αυτή αποσκοπεί στα εξής:

- αύξηση του επιχειρηματικού κόστους
- μείωση της εργατικής παραγωγικότητας
- επιβράδυνση κάποιων επενδύσεων

- το όραμα της Ομανικής κυβέρνησης για το 2020 είναι η διαφοροποίηση της εγχώριας οικονομίας από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο με παράλληλη ενίσχυση των ιδιωτικοποιήσεων και των επενδύσεων σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας. Με βάση το πρόγραμμα αυτό προβλέπεται ότι έως το 2020 η αύξηση του Α.Ε.Π., εκτός του πετρελαίου, θα καλύπτεται έως και ποσοστό 81% του συνολικού Α.Ε.Π. της χώρας.

4.Τραπεζικός και Χρηματοπιστωτικός Τομέας

6.3. Κεντρική Τράπεζα του Ομάν

Η Κεντρική Τράπεζα του Ομάν είναι αρμόδια για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στη χώρα. Είναι επίσης η ρυθμιστική αρχή για την λειτουργία όλων των εμπορικών τραπεζών της χώρας καθώς και για όλους τους φορείς που παρέχουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing companies), ανταλλακτήρια συναλλάγματος, εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και άλλες.

6.4. Χρηματοπιστωτικός Τομέας

Πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας είναι η ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που κρίνονται απαραίτητες, με άμεσο και αποκλειστικό στόχο τη μεγαλύτερη απελευθέρωση του τομέα και την καλλίτερη οργάνωσή του.

Οι ξένες τράπεζες έχουν την δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας υποκαταστημάτων τους καθώς επίσης επιτρέπεται και η συμμετοχή ξένων επενδυτών στις τοπικές τράπεζες. Οι τοπικές τράπεζες ενθαρρύνονται προς την ανάπτυξη διεθνών δραστηριοτήτων και συνεργασιών με τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών. Σε δέκα εμπορικές τράπεζες επιτρέπεται να εμπλέκονται σε επενδυτικά προγράμματα και να έχουν αντίστοιχες δραστηριότητες. Οι κρατικές τράπεζες είναι δύο, η «Oman Housing Bank» και η «Oman Development Bank».

Εξη εταιρείες με 31 υποκαταστήματα σε όλη τη χώρα δραστηριοποιούνται στους τομείς της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών, υπηρεσιών κεφαλαιαγοράς και άλλες.

6.5. «Oman Development Bank»

Η τράπεζα «Oman Development Bank» δημιουργήθηκε με σκοπό την ενθάρρυνση και προώθηση της οικονομικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης. Παρέχει συμβουλευτικές και τεχνικές υπηρεσίες σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και σε μεγάλα έργα και προγράμματα στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας, των ιχθυοκαλλιέργειών, του τουρισμού, της εκπαίδευσης, της υγείας και σε άλλους τομείς.

Επίσης παρέχει χαμηλότοκα δάνεια για προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν την εκπαίδευση, την υγεία, την γεωργία, την υγεία και υγιεινή των ζώων, τις ιχθυοκαλλιέργειες, την βιομηχανία και προγράμματα ενίσχυσης του τουρισμού. Το 50% κάθε προγράμματος χρηματοδοτείται από τη τράπεζα,

εφόσον πρόκειται για τη περιοχή της πρωτεύουσας Μασκάτ και κατά 56% εάν πρόκειται για περιοχές εκτός της πρωτεύουσας, ενώ το επιτόκιο είναι μόλις 3%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν
(σε Ευρώ)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

	2015	2016	2017
Εξαγωγές Ελλάδος συνολικές	9.797.694	18.502.838	11.838.002
Εισαγωγές Ελλάδος συνολικές	3.327.904	1.606.721	2.061.492
Σύνολο Εμπορίου	13.125.598	20.109.559	13.899.494
Εμπορικό Ισοζύγιο	6.469.790	16.896.117	9.776.510

--	--	--	--

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Όσον αφορά το διμερές εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος με το Σουλτανάτο του Ομάν, οι εισαγωγές της Ελλάδος για το 2014 παρουσιάζουν αισθητή μείωση, 98%, έναντι του 2013 και από 98.308.616 € το 2013 μειώθηκαν στα 1.611.149 € το 2014. Αντίστοιχη μείωση κατά 74%, παρουσιάζουν και οι εξαγωγές της Ελλάδος προς το Σουλτανάτο του Ομάν και από 29.191.697 € το 2013 μειώθηκαν στα 7.343.743 € το 2014. Για το 2015 οι ελληνικές εξαγωγές προς το Ομάν παρουσίασαν αύξηση 25% και από 7.343.743 € το 2014 αυξήθηκαν στα 9.797.694 € το 2015. Αντίστοιχη αύξηση παρουσίασαν και οι ελληνικές εισαγωγές από το Ομάν, αύξηση 51% και από 1.611.149 € το 2014 αυξήθηκαν στα 3.327.904 € το 2015. Για το 2016 οι ελληνικές εξαγωγές προς το Ομάν παρουσίασαν αισθητή αύξηση, της τάξεως του 89% και από 9.797.694 € το 2015 αυξήθηκαν στα 18.502.954 € το 2016. Αντίστοιχα για το Α΄ εξάμηνο 2017 οι ελληνικές εξαγωγές προς το Ομάν έφθασαν στα 6.020.921 € Αύξηση επίσης παρατηρείται και στις ελληνικές εξαγωγές, χωρίς τα πετρελαιοειδή, της τάξεως του 84% και από 9.789.927 € το 2015 αυξήθηκαν στα 17.979.883 € το 2016. Μείωση τέλος παρατηρείται στις εισαγωγές της Ελλάδος από το Ομάν της τάξεως του 51% και από 3.327.904 € το 2015 μειώθηκαν το 2016 στα 1.606.721 € Το 2017 αντίστοιχα οι εισαγωγές της Ελλάδος από το Ομάν έφθασαν στα 2.061.492 € παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 28,3% έναντι των εισαγωγών για το 2016. Αντίστοιχα οι εξαγωγές της Ελλάδος προς το Ομάν για το 2017 έφθασαν στα 11.838.002 € παρουσιάζοντας μία μείωση της τάξεως του 36,02% έναντι των αντίστοιχων ελληνικών εξαγωγών το 2016.

Τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Σουλτανάτο είναι: **φάρμακα και φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες, άλλες ενώσεις οργανοανόργανες, ψάρια κατεψυγμένα, συκώτια, αυγά και σπέρματα, πολυαιθυλένιο και προϊόντα πολυαιθυλενίου, μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα, είδη οικιακής χρήσης και είδη υγιεινής.**

Τα κυριότερα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα προς το Σουλτανάτο είναι: **κατασκευαστικά και δομικά υλικά, εκσκαφείς, αποξέστες και φορτωτές, πηνία και καρούλια κάθε είδους, χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές, ανθρακικό του ασβεστίου, ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες, πύλες, πόρτες, παράθυρα και άλλα.**

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν (εισαγωγές – εξαγωγές) – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ II

2015 – Εισαγωγές Ελλάδος από το Ομάν	0302	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα	280.799
	0303	Ψάρια, βρώσιμα κατεψυγμένα	730.914
	3004	Φάρμακα	1.749.287
2016 – Εξαγωγές Ελλάδος προς το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	90282000	Μετρητές υγρών, οι μετρητές για την μέτρηση των μετρητών	5.204.194
	84212100	Για την διήθηση ή το καθάρισμα των νερών	3.763.418
	84248900	Αλλες	1.587.591
	85176990	Αλλες	631.000
	27101999	Άλλα λιπαντικά λάδια καθώς και άλλα λάδια	522.323
	39252000	Πόρτες, παράθυρα και τα πλαίσιά τους, περβάζια και κατώφλια	402.353
	76101000	Πύλες, πόρτες, παράθυρα, καθώς και τα πλαίσια και οι περικαλύψεις	373.617
	85176200	Συσκευές για τη λήψη, τη μετατροπή και τη μετάδοση	345.832
	32089091	Χρώματα επίχρσης και βερνίκια με βάση συνθετικά πολυμερή	343.487
	28365000	Ανθρακικό του ασβεστιου	290.452
2016 – Εισαγωγές Ελλάδος από το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	30049000	Άλλα φάρμακα	783.192

	03038990	Άλλα ψάρια	453.199
	76051100	Σύρματα από αργίλιο, όχι σε κράμα	205.306
	03028990	Άλλα ψάρια	73.814
	03078990	Καλαμάρια του γένους <i>Loligo</i> , έστω και χωρίς το όστρακό τους, κατεψυγμένα	44.676
	03079917	Άλλα ψάρια κατεψυγμένα	12.062
	68029100	Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	8.099
	84818051	Βαλβίδες ρύθμισης της θερμοκρασίας (εκτός από θερμοστατικές βαλβίδες)	6.362
	49019900	Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	4.297
	38220000	Διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια σε υπόθεμα	3.914
2017: Εξαγωγές Ελλάδος προς Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	27101999	Άλλα λιπαντικά λάδια καθώς και άλλα λάδια	1.344.136
	84248970	Άλλες Συσκευές για την γεωργία ή την κηπουρική	831.035
	68022100	Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	715.130
	56081180	Αλλά δίχτυα με δεμένους κόμπους σε τόπια ή σε τεμάχια	597.428
	90282000	Μετρητές υγρών	555.648

	73064080	Άλλοι σωλήνες συγκολλημένοι με κυκλική τομή	437.387
	76101000	Πύλες, πόρτες, παράθυρα καθώς και τα πλαίσια και οι περικαλύψεις	405.048
	56075030	Σπάγκοι, σχοινιά από άλλες συνθετικές ίνες	399.003
	76169990	Είδη από αργύλιο, μη χυτά	330.969
	23099096	Άλλοι πολτοί τεύτλων με προσθήκη μελάσας	311.888
2017 – Εισαγωγές Ελλάδος από Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	39076100	Άλλοι πολυαιθέρες με ιξώδες μεγαλύτερο ή ίσο των 78ml/gr	807.681
	30049000	Άλλα φάρμακα	535.924
	03038990	Άλλα ψάρια	264.645
	03074338	Άλλα ψάρια (σουπιές)	119.054
	73269050	Μπομπίνες για καλώδια, σωλήνες κλπ	79.710
	03074331	Ψάρια Loligo Vulgaris	65.502
	03028990	Άλλα ψάρια	55.984
	29224985	Άλλα οξέα	43.555
	27150000	Μαστίχες ασφαλτούχες	21.997
	03074399	Άλλα ψάρια	18.046
Εξαγωγές Ελλάδος προς Ομάν – Ιανουάριος - Απριλίου 2018	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
		Άλλα	

	73251000	τεχνουργήματα από ελατό χυτοσίδηρο	1.274.627
	27101999	Άλλα λιπαντικά λάδια	761.772
	89020010	Άλιευτικά πλοία για την θαλάσσια ναυσιπλοΐα	375.000
	90283019	Μετρητές πολυφασικού ρεύματος	371.279
	25059000	Άμμος φυσική κάθε είδους	267.848
	73064080	Άλλοι σωλήνες συγκολλημένοι με κυκλική τομή	223,703
	90289010	Μέρη και εξαρτήματα για μετρητές	171.959
	08105000	Ακτινίδια, νοπά	148.782
	23099090	Άλλοι πολτοί τεύτλων με προσθήκη μελάσας	137.133
	30049000	Άλλα φάρμακα	122.088
Εισαγωγές Ελλάδος απο Ομάν – Ιανουάριος – Απρίλιος 2018	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	74040010	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού από χαλκό καθαρισμένο	232.592
	30049000	Άλλα φάρμακα	106.096
	03075200	Χταπόδια κατεψυγμένα	35.687
	27150000	Μαστίχες ασφαλτούχες	17.750
	03028990	Άλλα ψάρια	8.506
	95069990	Συσκευές και εξοπλισμός για αθλήματα	6.319
	70109045	Φιάλες από γυαλί μη χρωματισμένο	6.147
		Άλλα προϊόντα που είναι υπολείμματα	

	38259090	των χημικών ή συναφών βιομηχανιών	5.650
	13019000	Άλλα γομαλάκα, γόμες και ρητίνες	3.720
	84099900	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται για κινητήρες	1.999

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Χρήσιμες Διευθύνσεις (για Έλληνες επιχειρηματίες)

1.Υπουργεία του Σουλτανάτου του Ομάν

Office of H.E. The Minister of Diwan (Υπουργείο και Υπηρεσίες Βασιλέως)

H.E. The Minister Τηλ: 00968 736736, 739427

H.E. The Secretary General Τηλ: 00968 736736

H.E. The Economic Advisor Τηλ: 00968 740570

H.E. The Head of Financial Affairs

& Supplies Τηλ: 00968 736615, 00968 736774

Office of the Advisor For Conservation

of Environment Τηλ: 00968 736207

Directorate General of Administration

Affairs Τηλ: 00968 737203, 00968 740453

Administration Affairs Department Τηλ: 00968 738800, 00968 740014

Personnel Affairs Department Τηλ: 00968 739200, 00968 740017

Public Relations Department Τηλ: 00968 736200, 00968 740017

Pension Fund Τηλ: 009658 737239, 738245, 736929

Directorate General of Financial Affairs Τηλ: 00968 738635, 737403

Directorate General of Administration Development Τηλ: 00968 736554, 737134, 739425, 739879

Directorate General of Internal Audit Τηλ: 00968 739426, 740256, 736574

Royal Protocol Τηλ: 00968 736136

Directorate General of Supplies Τηλ: 00968 7730459, 7730453, 7737441

Directorate General of Catering Τηλ: 00968 565650, 565711

Directorate General of Housing Τηλ: 00968 736547, 735569

Directorate General of Agriculture & Veterinary Services – Muskat Τηλ: 00968 739163, 737351, 736992

Directorate General of Agriculture & Veterinary Services – Seeb Τηλ: 00968 620131, 625643, 621941

Veterinary Services Department Seeb Τηλ: 00968 622509, 624111

Agriculture & Agricultural Service Department – Sohar Τηλ: 00968 840388, 841344, 840150

Directorate General of Projects & Maintenance – Muskat Τηλ: 00968 737601, 739341, 738146

Administration & Financial Affairs Department Τηλ: 00968 739341, 737319

Directorate General of Projects & Maintenance – Seeb Τηλ: 00968 620166, 620149

Directorate General of Medical Services Τηλ: 00968 736016, 730618, 736261

Royal Yacht Squadron Τηλ: 00968 740475, 713907, 740356

Directorate General of Mosques & Schools Τηλ: 00968 7730461, 7730921, 7732940

Directorate General of Transport Muskat Τηλ: 00968 7730633, 7732074, 7730053

Directorate General of Transport Seeb Τηλ: 00968 623740, 623640

Directorate General of Royal Stables Τηλ: 00968 620444, 621882, 620137

Sohar Development Office Τηλ: 00968 840840, 840060, 840248

Sultan Qaboos Islamic Studies Institute Τηλ: 00968 737050, 740591, 830969, 830970

Secretariat General of State Audit Τηλ: 00968 736217, 740264, 736765

Omanisation Monitoring & Follow-up Committee Τηλ: 00968 630664, 604653, 692087

General Secretariat of The Cabinet of Ministers (Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου)

General Secretariat of the Cabinet of Ministers Τηλ: 00968 737210

H.E. Secretary General of the Cabinet of Ministers Τηλ: 00968 739000

H.E. Deputy Secretary General of the Cabinet Τηλ: 00968 737223

Director General of Documentation & Archives Τηλ: 00968 740303

Director General of Co-ordination &

Follow-up Τηλ: 00968 737444

Director of Information Department Τηλ: 00968 740104

MINISTRY OF AGRICULTURE & FISHERIES (Υπουργείο Γεωργίας και Ιχθυοκαλλιέργειών)

Office of H.E. The Minister Τηλ: 00968 605304

H.E. Dr. The Minister Τηλ: 00968 696367

Office of H.E. The Undersecretary Τηλ: 00968 698114

H.E. Engineer the Undersecretary Τηλ: 00968 696380

Office of Advisor for Planning Affairs Τηλ: 00968 695488

**Directorate General of Planning &
Projects** Τηλ:00968 695488

**Directorate General of Administration
& Financial Affairs** Τηλ: 00968 696271, 696293

**The Directorate General of Fisheries
Resources** Τηλ: 00968 605634, 696369

**Directorate General of Agriculture &
Animal Affairs** Τηλ: 00968 692069, 696282

**Directorate General of Irrigation
Affairs** Τηλ: 00968 694465, 696391

**Directorate General of Agricultural
Researches** Τηλ: 00968 893917, 893097, 893855

**Directorate General of Agriculture,
Animal & Fisheries Resources –**

Governorate of Dhofar Τηλ: 00968 294341, 293919, 298111

Directorate General of Agriculture & Animal Wealth – Interior Region Τηλ: 00968 425341, 425257, 425354

Directorate General of Agriculture, Animal & Fisheries Resources – Al Batinah Region Τηλ: 00968 840348, 840374, 840001

Department of Agriculture, Animal & Fisheries Resources – Barka Τηλ: 00968 882160, 884913, 882061

Directorate General of Agriculture, Animal & Fisheries Resources – Sharqiya Region Τηλ: 00968 470199, 470167, 470844

Directorate General of Agriculture, & Animal Wealth – Dhahira Region Τηλ: 00968 489108, 489077

Department of Agriculture, Animal & Fisheries Resources – Musandam Governorate Τηλ: 00968 836376, 836788

Department of Agriculture, Animal & Fisheries Resources – Al Wusta Region Τηλ: 00968 9322560

MINISTRY OF COMMERCE AND INDUSTRY (Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας)

Office of H.E. The Minister of Commerce & Industry Τηλ: 00968 7717239, 7710209

Legal Affairs Department Τηλ: 00968 774313

Internal Audit Department Τηλ: 00968 774390

G.C.C. Affairs Department Τηλ: 00968 774309

General Administration of Planning & Follow-up Τηλ: 00968 7712199, 774300

Planning & Follow-up Department Τηλ: 00968 774326

Office for H.E. The Undersecretary
of Commerce & Industry Τηλ: 00968 7710519, 7715382

Office for H.E. The Undersecretary
of Tourism Τηλ: 00968 7714213, 7716921

Directorate General of Administrative
& Financial Affairs Τηλ: 00968 7712177, 7714220

Administrative Affairs Department Τηλ: 00968 7717238

Personnel Affairs Department Τηλ: 00968 7714625

Financial Affairs Department Τηλ: 00968 7714217

Information & Public Affairs
Department Τηλ: 00968 7710212

Computer Department Τηλ: 00968 7714226

Directorate General of Commerce Τηλ: 00968 7714230, 7712030

Secretariat of Commercial Register Τηλ: 00968 7714234, 7712177

Company Affairs Department Τηλ: 00968 7716232

Commercial Affairs Department Τηλ: 00968 7714235

Agency & Intellectual Property
Development Τηλ: 00968 7717233

Organizations Department Τηλ: 00968 774150

Insurance Department Τηλ: 00968 774129

Directorate General of Industry Τηλ: 00968 7711816, 7717245

Industrial Planning & Studies
Department Τηλ: 00968 774343

Development of Industrial
Register Τηλ: 00968 774377

Secretariat of Industrial Register Τηλ: 00968 774377

Industrial Development Department Τηλ: 00968 774361

Industrial Control & Follow-up

Department Τηλ: 00968 774315

Industrial Statistics Centre Τηλ: 00968 774298

Directorate General of Tourism Τηλ: 00968 7714436, 774370

Tourism Follow-up Department Τηλ: 00968 774319

Tourism Marketing Department Τηλ: 00968 774331

Tourism Planning & Development

Department Τηλ: 00968 774331

Tourism Information Department Τηλ: 00968 774363

Directorate General of Minerals Τηλ: 00968 7710515, 774147

Geological Survey Department Τηλ: 00968 7714436, 774370

Mines & Quarries Department Τηλ: 00968 774262

Technical Support Department Τηλ: 00968 774410

Mineral Exploration Department Τηλ: 00968 774109

Laboratory Τηλ: 00968 560201

Directorate General of Standards &

Specifications Τηλ: 00968 7714783, 774367

Specifications Department Τηλ: 00968 774814

Quality Control Department Τηλ: 00968 774819

Government :Laboratories

Department Τηλ: 00968 774899

Standards & Precious Metals Control

Department Τηλ: 00968 774807

Directorate General of Commerce &

Industry – Governorate of Dhofar Τηλ: 00968 290734, 293013

Administration of Commerce & Industry

Al Batina Region – Sohar Τηλ: 00968 841246, 840446

Administration of Commerce & Industry

Al Dhahira Region – Buraimi Τηλ: 00968 650893, 651550

Administration of Commerce & Industry

Al Dhahira Region – Ibra Τηλ: 00968 489503, 489502

Administration of Commerce & Industry

Al Sharqiya Region – Ibra Τηλ: 00968 470083, 470082

Administration of Commerce & Industry

Al Sharqiya Region – Sur Τηλ: 00968 440676, 440675

Administration of Commerce & Industry

Governorate of Musandam – Khasab Τηλ: 00968 830517, 830518

Administration of Commerce & Industry

Al Batna Region – Rustaq Τηλ: 00968 878818, 878717

Public Authority for Stores &

Food Reserve Τηλ: 00968 707538, 700410, 707717

MINISTRY OF COMMUNICATIONS (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ)

Office of H.E. The Minister Τηλ: 00968 687000, 696670

Office of H.E. Sheikh the

Undersecretary Τηλ: 00968 697940

The Ministry's General Diwan Τηλ: 00968 697734

Directorate General of Posts Τηλ: 00968 697818

Directorate General of Posts

Governorate of Dhofar Τηλ: 00968 292933, 292133, 2903233

MINISTRY OF ELECTRICITY AND WATER (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ)

H.E. The Minister's Office	Τηλ: 00968 602222, 699180
Secretary Office of the Ministry	Τηλ: 00968 602186
Internal Audit Department	Τηλ: 00968 603102
Department of Planning & Statistics	Τηλ: 00968 699185, 603756
H.E. The Undesecretary's Office	Τηλ: 00968 603977, 600000
Experts	Τηλ: 00968 603111, 603899
Privatization Department	Τηλ: 00968 693703, 601490
Directorate General of Administration & Financial Affairs	Τηλ: 00968 699243, 699183
Legal Department	Τηλ: 00968 699182
Training Department	Τηλ: 00968 713463, 714309
Directorate General of Electricity	Τηλ: 00968 605367, 600999
Department of Administrative Affairs	Τηλ: 00968 607092, 699255
Department of Financial Affairs	Τηλ: 00968 697305, 697077
Department of Projects	Τηλ: 00968 697661, 699252
Department of Generation & Desalination	Τηλ: 00968 694158, 699252
Department of Transmission & Control	Τηλ: 00968 699604, 699240
Department of Stores	Τηλ: 00968 600421, 600448
Directorate General of Water	Τηλ: 00968 607076, 601847
Department of Administrative Affairs	Τηλ: 00968 696017, 699248
Department of Financial Affairs	Τηλ: 00968 694626, 603593
Department of Water Projects	Τηλ: 00968 605096, 698058

Department of Stores

Τηλ: 00968 502454, 591481, 593631

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ)

Office of H.E. The Minister

Τηλ: 00968 699500, 696141, 699 532, 699 531

MINISTRY OF FINANCE (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ)

Office of H.E. The Minister

Τηλ: 00968 738270

Office of H.E. The Undersecretary

for Financial Affairs

Τηλ: 00968 738250

Office of H.E. The Undersecretary

for Taxation

Τηλ: 00968 737178

Directorate General of Administration

& Finance Affairs

Τηλ: 00968 738285

Directorate General of Financial

Planning

Τηλ: 00968 738 280

Directorate General of Revenue &

Investments

Τηλ: 00968 738 139

Directorate General of Budget &

Contracts

Τηλ: 00968 738 216

Directorate General of Treasury &

Accounts

Τηλ: 00968 738 214

State General Reserve Fund

Τηλ: 00968 738 527

MINISTRY OF NATIONAL ECONOMY (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ)

Office of H.E. The Minister Τηλ: 00968 698 830

Office of H.E. The Secretary General Τηλ: 00968 604 850

**Office of H.E. The Undersecretary
of Economic Affairs** Τηλ: 00968 738 286

**Office of H.E. The Undersecretary
for Development Affairs** Τηλ: 00968 698 834

**Directorate General of Economic
Relations** Τηλ: 00968 740 073

**Directorate General of Economic
Affairs** Τηλ: 00968 736 215

**Directorate General of Development
Planning** Τηλ: 00968 698 910

Information & Publication Centre Τηλ: 00968 604 852

**Directorate General of Economic
Statistics** Τηλ: 00968 604 920

**Directorate General of Social
Statistics** Τηλ: 00968 698 825

**Directorate General of Services
Sectors Development** Τηλ: 00968 604 851

**Directorate General of Production
Sectors Development** Τηλ: 00968 698 828

Directorate General of Administration

& Finance Affairs

Τηλ: 00968 697 600

MINISTRY OF OIL & GAS (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)

H.E. The Minister's Office

Τηλ: 00968 603 565

Ministry Security Office

Τηλ: 00968 699 470

Department of Internal Audit

Τηλ: 00968 603 752

H,E, The Undersecretary's Office

Τηλ: 00968 603 795

Department of Legal Affairs

Τηλ: 00968 604 853

Directorate General of Administration

& Finance Affairs

Τηλ: 00968 603 750

Department of Personnel Affairs

Τηλ: 00968 603 738

Department of Financial Affairs

Τηλ: 00968 699 477

Department of Revenue

Τηλ: 00968 603 316

Department of Public Relations

Τηλ: 00968 603 745

Department of Services

Τηλ: 00968 601 360

Directorate General of Oil & Gas

Production, Development Τηλ: 00968 692 852

Department of Oil Operations Τηλ: 00968 699 840

**Department of Construction &
Facilities** Τηλ: 00968 699 478

Directorate General of Services Τηλ: 00968 692 854

Department of Drilling Τηλ: 00968 699 481

Department of Oil Export Control Τηλ: 00968 678 071

Department of Petroleum Products Τηλ: 00968 603 357

Directorate of Oil & Gas Exploration Τηλ: 00968 603 789

Department of Drilling Τηλ: 00968 699 481

**Department of Exploration
Operations** Τηλ: 00968 693 441

**Department of Exploration Services
& Petroleum Concessions** Τηλ: 00968 603 576

**Directorate General of Planning &
Projects Assessment** Τηλ: 00968 601 166

**Department of Human Resources
Development** Τηλ: 00968 699 482

Department of Statistics Τηλ: 00968 699 483

**Department of Computer Services &
Management Information** Τηλ: 00968 697 506

MINISTRY OF TRANSPORTATION AND HOUSING (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΥ)

Office of H.E. The Minister Τηλ: 00968 704 245, 795 266

Department of Legal Affairs Τηλ: 00968 791 996

Department of Internal Audit Τηλ: 00968 706 614

Office of H.E. The Undersecretary Τηλ: 00968 703 021, 701 409

**Gulf Co-operation Council
Administration & Foreign Relations** Τηλ: 00968 702 828

Internal Tender Committee Τηλ: 00968 780 482, 705 592

Directorate General for Financial

& Administration Affairs

Τηλ: 00968 750 609, 794 335

Department of Contracts &

Commitments

Τηλ: 00968 704 292

Department of Administration

Affairs

Τηλ: 00968 701 776

Department of Development

Manpower Ressources

Τηλ: 00968 791 842

Department of Personnel

Affairs

Τηλ: 00968 702 002

Department of Financial Affairs

Τηλ: 00968 789 009

Department of Public Relations

& Information

Τηλ: 00968 788 873, 702 611

Directorate General of Ports &

Maritime Affairs

Τηλ: 00968 702 044, 700 986

Directorate General of Roads

Τηλ: 00968 705 604, 705 825, 701 577

Directorate General of Civil

Aviation & Meteorology

Τηλ: 00968 510 122, 519 310

Department of Administration &

Financial Affairs

Τηλ: 00968 519 218

MINISTRY OF HOUSING

H.E. The Minister's Office

Τηλ: 00968 695 702

Public Relations Department

Τηλ: 00968 695 707

Legal Department

Τηλ: 00968 695 708

Internal Audit Department

Τηλ: 00968 695 744

H.E. The Undersecretary's Office

Τηλ: 00968 695 711

Directorate General of Land Affairs

Τηλ: 00968 695 724

Agricultural Land Department

Τηλ: 00968 695 726

Commercial & Industrial Land

Department

Τηλ: 00968 695 727

Directorate General of Housing

Projects

Τηλ: 00968 695 742

Projects Design & Implementation

Department Τηλ: 00968 695 744

Social Housing Department Τηλ: 00968 695 745

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

CENTRAL BANK OF OMAN (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΟΜΑΝ)

H.E. The Deputy Chairman &

Ministry of Health Τηλ: 00968 702 222

H.E. The Executive President Τηλ: 00968 702 100, 706 175, 795 961

Treasury, Investment & Settlement

Departments Τηλ: 00968 701 694, 785 144

Systems Processes & Operations

Department Τηλ: 00968 795 960, 786 630

Financial Management, Currency &

Information Technology Departments Τηλ: 00968 706 248, 702 253

Banking Affairs, Development & Legal

Departments Τηλ: 00968 787 205, 792 449

Personnel & Human Resources

Development Department Τηλ: 00968 783 445

Administration & Finance Affairs

Department Τηλ: 00968 704 141

..

Banking Supervision Department Τηλ: 00968 795 962, 788 210

Audit Department Τηλ: 00968 703 068

Research & Statistics Department Τηλ: 00968 702 190, 788 513

Market Operations Department Τηλ: 00968 702 663, 708 507

COMMERCIAL COURT (ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

Commercial Court Τηλ: 00968 7711 210, 7710 226, 7711 210

**THE OMANI CENTRE FOR INVESTMENT PROMOTION & EXPORT DEVELOPMENT
(ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ)**

H.E. The Chairman of the Board of

Directors Τηλ: 00968 7712 344, 7710 890, 7710 209

Department of Administration &

Finance Affairs Τηλ: 00968 7716 300

Directorate General of Investment

Promotion Τηλ: 00968 7712 216

Directorate General of Export

Development Τηλ: 00968 7714 100

PUBLIC AUTHORITY FOR SOCIAL INSURANCE

(ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ)

The Executive Vice President Τηλ: 00968 7713 757, 7713 981

Director of Investment Department Τηλ: 00968 7713 817

OMAN CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

(ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ OMAN)

H.E. The President Τηλ: 00968 707 684, 708 497, 707 653

INSTITUTE OF BANKING & FINANCIAL STUDIES

(ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ)

Director General Τηλ: 00968 707 475, 707 165, 793 795

Director of Finance and

Administration Affairs Τηλ: 00968 791 159

Director of Studies & Training Τηλ: 00968 791 156

Director of Research Department Τηλ: 00968 791 153

Finance & Accountancy Unit Τηλ: 00968 784 886

Registration Office & Student

Affairs Τηλ: 00968 794 923

PUBLIC AUTHORITY FOR MARKETING OF AGRICULTURAL PRODUCTS

(ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ)

Office of H.E. The Executive

President Τηλ: 00968 592 094, 591 540, 591 54

Office of the Director General Τηλ: 00968 591 630

ΕΚΘΕΣΗ 2017-ΜΑΡΤΙΟΣ 2018
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ
ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ – ΥΕΜΕΝΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Βόρειος Υεμένη απέκτησε την ανεξαρτησία της από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1918. Το 1967 δημιουργήθηκε και η Νότιος Υεμένη, όταν απομακρύνθηκαν από την περιοχή του Κόλπου του Αντεν οι Βρετανοί όπου από τον 19^ο αιώνα είχαν δημιουργήσει δικό τους προτεκτοράτο. Τρία χρόνια αργότερα η διαφορετική πολιτική που ακολουθούσε η Νότιος από την Βόρειο Υεμένη, περισσότερο μαρξιστικών και κομμουνιστικών αντιλήψεων, οδήγησε αρκετούς ημεδαπούς να μετακινηθούν από το Νότιο στο Βόρειο τμήμα της χώρας, συμμετέχοντας έτσι στις έντονες και συνεχείς εχθροπραξίες που κράτησαν για περισσότερες από δύο δεκαετίες. Τα δύο ξεχωριστά κράτη, η Νότιος και η Βόρειος Υεμένη, ενώθηκαν σε ένα κράτος την Δημοκρατία της Υεμένης το 1990. Το Βόρειο και το Νότιο Τμήμα της χώρας βίωσαν διαφορετικές πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Ο νότος απολάμβανε περισσότερα αστικά χαρακτηριστικά και καλλίτερη εκπαίδευση ενώ ο Βορράς, παρόλες τις φυλετικές διακρίσεις στις αγροτικές περιοχές και των δύο πλευρών.

Μετά τον Μάιο 1990, οπότε η χώρα ενώθηκε σε ενιαίο ανεξάρτητο κράτος, η συνολική έκταση της χώρας ανέρχεται στα 528 χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα και, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη απογραφή του πληθυσμού το 2011, αυτός ανέρχεται περίπου στα 24 εκατομμύρια. Παρόλο τον σχετικά μεγάλο πληθυσμό της χώρας, το ΑΕΠ δεν ξεπερνά τα 40 δις \$, γεγονός που σημαίνει ότι το Κατά Κεφαλή Ετήσιο Εισόδημα δεν ξεπερνά τα 1.700\$. Όλα τα προηγούμενα χρόνια η χώρα και η οικονομία παρουσίασαν έντονα αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης και οι μεγάλες ανισοροπίες και η ραγδαία πτώση των εξαγωγών οδήγησαν σε δραστική μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού και των ρυθμών ανάπτυξης. Παράλληλα σημαντική μείωση παρουσίασαν η βιομηχανική παραγωγή της χώρας καθώς και η αγροτική παραγωγή στο σύνολό της. Ακόμη δε περισσότερο, μετά τον πρώτο πόλεμο του Κόλπου και την στρατιωτική εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, πολιτικοί κυρίως λόγοι οδήγησαν σε κατακόρυφη πτώση των μεταναστευτικών εμβασμάτων των Υεμενιτών που εργάζονταν σε διάφορες χώρες του εξωτερικού καθώς και η φυγή αρκετών χιλιάδων υπηκόων της Υεμένης από διάφορες χώρες του Κόλπου.

Η ένωση της χώρας δεν είχε σημαντικά θετικές επιπτώσεις κυρίως για το νότιο τμήμα. Οι έντονες διαφωνίες και ζυμώσεις σε διάφορα ευαίσθητα θέματα, όπως αυτά της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και οι διάφορες εξτρεμιστικές οργανώσεις στις νότιες περιοχές προκάλεσαν αυξημένη αναταραχή και αβεβαιότητα για το μέλλον της οικονομίας και της χώρας. Η συνεχιζόμενη έως και σήμερα έκρυθμη αυτή κατάσταση, η οποία εξακολουθεί να ταλανίζει τη χώρα και να δημιουργεί μεγαλύτερη αστάθεια στην ευρύτερη περιοχή, εξανεμίζει και τις ελάχιστες πιθανότητες που υπήρχαν για μεγαλύτερη κοινωνική, οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη της χώρας.

Ο πρώτος εμφύλιος πόλεμος του 1994, μεταξύ Βορρά και Νότου, οδήγησε σε ακόμη μεγαλύτερη οικονομική εξαθλίωση, κοινωνική, πολιτισμική και πολιτιστική απαξίωση με παράλληλη υπερβολική αύξηση των στρατιωτικών δαπανών και των εξοπλισμών. Το 1997, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο υιοθέτησε δύο διαφορετικά προγράμματα για στήριξη της οικονομίας και της τοπικής κοινωνίας καθώς και για την εφαρμογή των αναγκαίων οικονομικών και άλλων μεταρρυθμίσεων. Το ένα από τα δύο προγράμματα αποσκοπούσε στην καταπολέμηση της φτώχειας στη χώρα, ενώ το δεύτερο στην ταχύτερη ιδιωτικοποίηση βασικών τομέων της οικονομίας, στην μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων και στην προσφορά περισσότερων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Όλες όμως οι απόπειρες απέτυχαν χωρίς να φέρουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Προσπάθειες επίσης για αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού, μέσω της επιβολής φορολογίας επί των πωλήσεων απέτυχαν και συνάντησαν σημαντικές αντιστάσεις. Επίσης έντονες και συνεχείς πολιτικές διαφωνίες και συγκρούσεις σε συνδυασμό με διάφορες άλλες περιφερειακές διενέξεις επιβάρυναν την όλη κατάσταση και δημιούργησαν ακόμη περισσότερα προβλήματα στις διμερείς πολιτικές, οικονομικές και επιχειρηματικές σχέσεις της χώρας, κυρίως με τις υπόλοιπες χώρες του Κόλπου που αποτελούσαν και τους κυριώτερους υποστηρικτές της εγχώριας οικονομίας.

Η Υεμένη αποτελεί μία από τις φτωχότερες χώρες στον Αραβικό Κόσμο. Στην κατάταξη των οικονομιών της Παγκόσμιας Τράπεζας η οικονομία της Υεμένης, αναφορικά με τον δείκτη οικονομικής ελευθερίας της χώρας, κατατάσσεται στην 123^η θέση. Η χαμηλή θέση στην οποία βρίσκεται αντανακλά το ταραγμένο, αβέβαιο και απρόβλεπτο εσωτερικό πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στη χώρα τα τελευταία χρόνια. Δείκτες όπως η νομισματική και επιχειρηματική ελευθερία, η άσκηση της επιχειρηματικότητας και η μείωση των επιπέδων της διαφθοράς αποτελούν τις

βασικές αιτίες για τις εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις της οικονομίας της και την κατατάσσουν στην 12^η θέση, στο σύνολο των 15 χωρών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Η οικονομία της Υεμένης χαρακτηρίζεται ως μία “καταπιεστική” οικονομία ενώ από το 2003 και μετά κατατάσσεται στις περισσότερο κλειστές και ανελεύθερες οικονομίες. Παρόλες τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που κατά διαστήματα έχουν αποπειραθεί να γίνουν, οι θεσμικές δυσλειτουργίες σε συνδυασμό με τις κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, τη διάχυτη διαφθορά σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας και την άκαμπτη και αυστηρή αγορά εργασίας, αποτελούν τροχοπέδη στις όποιες εκσυγχρονιστικές ή μεταρρυθμιστικές προσπάθειες.

Η κυβέρνηση του τότε Προέδρου της χώρας, Ali Abdullah Saleh ξεκίνησε από το 2006 και μετά ένα φιλόδοξο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της οικονομίας της χώρας το οποίο τις περισσότερες φορές αποτύγχανε λόγω αστάθμητων παραγόντων, αλλά και της συγκεκριμένης και ρευστής πολιτικής κατάστασης η οποία επικρατούσε και εξακολουθεί να επικρατεί στο εσωτερικό της χώρας. Παράγοντες όπως η μειωμένη παραγωγή και εξαγωγές αργού πετρελαίου, το κλίμα τρομοκρατίας το οποίο εξακολουθεί να βασανίζει τη χώρα στο εσωτερικό της, οι κατά καιρούς απαγωγές διαφόρων επιφανών στελεχών του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου, οι συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ Σουνιτών και Σιιτών Μουσουλμάνων, οι διαμάχες και συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων φυλών που ζούν στη χώρα, οι σημαντικές ελλείψεις σε τρόφιμα και νερό οδηγούν σε εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις τις προσπάθειες για ανάπτυξη της χώρας και της οικονομίας, τη προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών και την ανάπτυξη του τουρισμού.

Αρχές του 2011 σημαντικά στελέχη της κυβέρνησης του Προέδρου της χώρας Ali Abdullah Saleh εντάχθηκαν στην αντιπολίτευση ενώ ο Πρόεδρος, μετά από παρέμβαση του Συμβουλίου Συνεργασίας των Χωρών του Αραβικού Κόλπου, υποχρεώθηκε να παραιτηθεί και με τις εκλογές του Φεβρουαρίου 2012 παρέδωσε την εξουσία στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Abd Rabbuh Mansur al-Hadi.

Για τους προηγούμενους δέκα οκτώ (18) μήνες και πλέον η Υεμένη βιώνει μία από τις πλέον χαοτικές και αβέβαιες καταστάσεις στην πρόσφατη ιστορία της. Από τις 21 Σεπτεμβρίου 2014 και μετά, όταν οι επαναστάτες Houthi κατέλαβαν την διοικητική και οικονομική πρωτεύουσα της χώρας Σαναά η χώρα οδηγείται σταδιακά σε πλήρη κατάρρευση σε όλους τους τομείς της οικονομίας της και σε πλήρη εξαθλίωση της συντριπτικής πλειοψηφίας, ποσοστό 82%, του πληθυσμού της χώρας. Η κατάσταση αυτή επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο με την διαφυγή του εκλεγμένου Προέδρου Abd Rabbo Mansour, πρώτα για το Αντεν στα νότια της χώρας και απο εκεί στο Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας, όπου διαμένει έως και σήμερα.

Από τον Μάιο 2015 και μετά οι Houthi έχουν de facto αναλάβει την πλήρη διακυβέρνηση της χώρας, ενώ οι συγκρούσεις και οι στρατιωτικές συρράξεις βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη. Οσο συνεχίζεται ο πόλεμος η οικονομία συρρικνώνεται και οι περισσότεροι οργανισμοί και άλλοι φορείς είτε υπολειπονται είτε έχουν αναστείλει τελείως τη λειτουργία τους. Στον τομέα της υγείας και της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης η κατάσταση χαρακτηρίζεται απελπιστική με τρεις ιατρούς να αντιστοιχούν σε περίπου 10.000 ασθενείς, ενώ εκτιμάται ότι 14.000.000 άνθρωποι χρήζουν επείγουσας ιατρικής, φαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης. Στην εκπαίδευση η κατάσταση είναι η ίδια ενώ σε πολλές περιπτώσεις ακόμη χειρότερη. Πολλά σχολεία και ανώτατα εκπαιδευτικά

ιδρύματα έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω των συνεχιζόμενων εχθροπραξιών, ενώ περίπου 1,8 εκατομμύριο παιδιά έχουν σταματήσει να πηγαίνουν στα σχολεία.

Η πολιτική σταθερότητα που με πολύ κόπο φαινόταν ότι είχε αποκατασταθεί από τον Νοέμβριο 2012 και, μετά με την εκλογή του Προέδρου Abed Rabbo Mansour Hadi είχαν συμβάλει στην σταθεροποίηση της εγχώριας οικονομίας και με κάποιες μικρές ενδείξεις ανάκαμψης και ανάπτυξης. Αντίθετα το σημερινό πολιτικό σκηνικό οδηγεί σε περαιτέρω συρρίκνωση και μαρασμό όλων των παραγωγικό ιστό της χώρας με συνεχώς επιδεινούμενες οικονομικές επιπτώσεις καθώς και στην διεθνή απομόνωση της χώρας. Οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις και η ανάληψη της εξουσίας από τους επαναστάτες Houthi έχουν τραγικές συνέπειες και διόγκωση της οικονομικής, επιχειρηματικής, ανθρωπιστικής και πολιτισμικής κρίσης με μείωση της παραγωγής και των εξαγωγών πετρελαίου και την απομάκρυνση όλων των αλλοδαπών επενδύσεων από τη χώρα.

1. Προοπτικές και Εξελίξεις της Οικονομίας

Οι συνεχιζόμενες στρατιωτικές συγκρούσεις και οι συνθήκες χάους που επικρατού τα τελευταία χρόνια στη χώρα έχουν επιδεινώσει δραματικά όλα τα μεγέθη της οικονομίας, ενώ οι κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν έχουν προκαλέσει σοβαρή ανθρωπιστική και επισιτιστική κρίση, η οποία σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Γεωργίας έχουν οδηγήσει 7 εκατομμύρια σχεδόν κατοίκους στα όρια της φτώχειας.

Από την έναρξη των συγκρούσεων και μετά τον Μάρτιο 2015 η οικονομία παρουσιάζει δραματική επιδείνωση και όλα τα μεγέθη της οικονομίας σημειώνουν αρνητικές επιδόσεις. Παρόλο που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία το Α.Ε.Π. της χώρας, στο χρονικό διάστημα των τριών ετών, έχει παρουσιάσει σωρευτικά μείωση 37,5%, ενώ σημαντική αύξηση παρουσιάζει και η ανεργία κυρίως λόγω της αδυναμίας του ιδιωτικού τομέα για προσφορά νέων θέσεων εργασίας. Οι οικονομικές δραστηριότητες σε βασικούς τομείς της εγχώριας οικονομίας, αλλά και βασικά συστατικά στοιχεία του Α.Ε.Π., όπως η αγροτική παραγωγή, η παραγωγή και εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου είναι πάρα πολύ περιορισμένες και στην ουσία έχουν ανασταλεί στο μεγαλύτερό τους ποσοστό. Επιπλέον η αντίστοιχη δραματική μείωση των εσόδων, κυρίως από την παραγωγή και εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου έχουν οδηγήσει σε συνθήκες έντονης κοινωνικής ανασφάλειας με όλες τις αρνητικές συνέπειες, όπως μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των μισθών στους δημοσίους υπαλλήλους.

Επιπλέον οι συνθήκες που επικρατούν έχουν οδηγήσει σε ασφυκτικές καταστάσεις με διογκούμενο πληθωρισμό και έντονες και συνεχείς πιέσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καταστάσεις που ασκούν ακόμη μεγαλύτερες πιέσεις στο εισόδημα των νοικοκυριών και με απώλειες έως και 40% των αρχικών τους εισοδημάτων. Οι εισαγωγές βασικών προϊόντων, όπως τρόφιμα, ενδύματα, φάρμακα και άλλα φαρμακευτικά προϊόντα έχουν συρρικνωθεί αισθητά λόγω της σημαντικής μείωσης της αποθεμάτων της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας σε συνάλλαγμα. Βασικά προϊόντα όπως τρόφιμα και άλλα είδη της διατροφικής αλυσίδας, τα προϊόντα ενέργειας και άλλα εισάγονται στη χώρα μέσω άλλων καναλιών χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε στήριξη από κρατικούς φορείς, όπως η Κεντρική Τράπεζα και άλλοι επιχειρηματικοί και παραγωγικοί φορείς.

Η ανωτέρω κατάσταση επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι οι βασικές πύλες εισόδου στη χώρα και ιδιαίτερα τα λιμάνια αδυνατούν να ανταποκριθούν στις συνθήκες που

επικρατούν, αναφορικά με τις προμήθειες της αγοράς σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα. Οι στρατιωτικές συγκρούσεις έχουν πολλαπλασιάσει τα προβλήματα με αποτέλεσμα να οδηγούν σε συνθήκες ασφυξίας την αγορά και κυρίως για προϊόντα οι εισαγωγές των οποίων καλύπτουν ποσοστό 90% των συνολικών εισαγωγών της χώρας.

Ακόμη και στα χρόνια πριν την έναρξη των συγκρούσεων η κακοδιαχείριση, τα υψηλά ποσοστά διαφθοράς και η σταδιακή εξάντληση των φυσικών πόρων, κυρίως σε πετρέλαιο όσο και στα πόσιμα ύδατα, είχαν δημιουργήσει κατάσταση χρόνιας φτώχειας και υπανάπτυξης με ελάχιστη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά, όπως το ηλεκτρικό ρεύμα, το πόσιμο νερό και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Η έναρξη των συγκρούσεων επιδείνωσε ακόμη περισσότερο την κατάσταση και με τέλος του πολέμου η Υεμένη θα χρειασθεί σημαντική διεθνή οικονομική βοήθεια προκειμένου επανέλθει η οικονομία σε κλίμα σταθερότητας, επιστροφή στην εύκολη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά και επανέναρξη της βιομηχανίας παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου.

2. Βασικά Χαρακτηριστικά Στοιχεία της Οικονομίας της Υεμένης

Ο αγροτικός και γεωργικός τομέας αποτελούν σημαντικούς τομείς για την εγχώρια οικονομία. Το βασικό εξαγόμενο προϊόν είναι ο γνωστός σε όλες τις δυτικές χώρες καφές “μόκα” ο οποίος έχει καθιερωθεί με την ονομασία αυτή. Για αρκετές δεκαετίες το συγκεκριμένο προϊόν αποτελεί το κυριότερο εξαγόμενο προϊόν και καλλιεργείται στις ορεινές και ημι-ορεινές περιοχές της χώρας. Μέχρι και το 2012 οι περιοχές αυτές κάλυπταν έκταση 34.500 εκταρίων ενώ σε ποσότητα εκάλυπταν τους 19.800 τόνους συνολικά.

Ο τομέας της γεωργίας στην Υεμένη καλύπτει μία ευρεία γκάμα διαφόρων προϊόντων, όπως φρούτα και λαχανικά, βαμβάκι, προϊόντα που καλλιεργούνται σε σημαντικές ποσότητες στο γόνιμο υπέδαφος της χώρας. Αλλα προϊόντα επίσης που εντάσσονται στον αγροτικό – γεωργικό τομέα και έχουν σημαντικές ευκαιρίες για αύξηση της παραγωγής και των εξαγωγών είναι τα νωπά κρέατα καθώς και διάφορα είδη ψαριών και άλλων προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας τα οποία βρίσκονται σε αφθονία, τόσο στην Ερυθρά Θάλασσα όσο και στην Αραβική Θάλασσα. Με αυτό το τρόπο η Υεμένη θα μπορούσε να ενισχύσει τις δυνατότητές της για περαιτέρω ανάπτυξη και αύξηση των εξαγωγών της σε προϊόντα τροφίμων και γενικά του αγροτικού και γεωργικού τομέα.

Επίσης σημαντικές δυνατότητες έχει η χώρα στον τομέα των εξαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Μέχρι και το 2014 η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου άγγιζε τα 133.000 βαρέλια, ενώ στην παραγωγή φυσικού αερίου έφθανε στα 270 δις κυβικά πόδια. Η πρόσφατη στρατιωτική σύρραξη και οι καταστροφές τις οποίες έχει προκαλέσει στην οικονομία και στον παραγωγικό ιστό της χώρας, πέραν της σοβαρής ανθρωπιστικής κρίσης, θα χρειασθούν σοβαρό χρονικό διάστημα και συγκεκριμένες προσπάθειες ώστε να ανορθωθεί η οικονομία και να περισωθεί ότι είναι δυνατόν από τις συνθήκες ακραίας φτώχειας που μαστίζουν ένα αρκετά υψηλό ποσοστό του πληθυσμού.

3. Στοιχεία Γεωγραφίας

Συνταγματική Ονομασία: Δημοκρατία της Υεμένης (Al Jumhuriyah al Yamaniyah)

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Ευρωπαίοι και Νοτιό-Ασιάτες

Γλώσσα: Αραβική

Πληθυσμός: 26.660.966 κάτοικοι

Ποσοστό αύξησης του πληθυσμού: 2,72%

Κατανομή του πληθυσμού: αστικός πληθυσμός 32,3%

Πρωτεύουσα: Σαναά – 2.229.000 κάτοικοι

4. Πολιτικό Σύστημα

Πολίτευμα: Δημοκρατία. Στη χώρα λειτουργούν διάφορα πολιτικά κόμματα, όπως το Κόμμα του Κογκρέσου (General People’s Congress or GPC), το Ισλαμικό Μεταρρυθμιστικό Κόμμα (Islamic Reform Grouping or Islah), το “Nasserite Unionist Party”, το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Υεμένης (Yemeni Socialist Party or YSP)

Εκτελεστική Εξουσία: Αρχηγός του Κράτους είναι ο Πρόεδρος. Από τις 25 Φεβρουαρίου 2012, Πρόεδρος της χώρας είναι ο Abd Rabuh Mansur Hadi. Ο Πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό για συνολική θητεία επτά ετών. Ο Αντιπρόεδρος ορίζεται από τον Πρόεδρο. Μέχρι στιγμής η θέση του Αντιπροέδρου είναι κενή.

Νομοθετική Εξουσία: η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο διαφορετικά σώματα, το **Νομοθετικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων**. Το Νομοθετικό Συμβούλιο έχει 111 μέλη τα οποία τοποθετούνται από τον Πρόεδρο της χώρας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει 301 έδρες και τα μέλη εκλέγονται με απευθείας εκλογές για εξαετή θητεία. Οι τελευταίες εκλογές έγιναν τον Απρίλιο 2003 ενώ οι προγραμματισμένες για τον Απρίλιο 2009 αναβλήθηκαν για αργότερα.

Δικαστική Εξουσία: η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, 2 βουλευτές και 50 δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και 10 υψηλόβαθμους δικαστικούς λειτουργούς. Οι δικαστές διορίζονται ισοβίως και συνταξιοδοτούνται στο 65^ο έτος της ηλικίας τους. Επίσης λειτουργούν δικαστήρια για εμπορικές διαφορές και εμπορικά θέματα, ποινικά και διοικητικά δικαστήρια.

5. Συμμετοχή της Υεμένης σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Υεμένη συμμετέχει στους παρακάτω Διεθνείς Οικονομικούς και άλλους Οργανισμούς:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development

AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)
IAEA – International Atomic Energy Agency
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization
ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee
ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.-σε τιμές αγοράς)	2015: 78 δις \$ 2016: 70,37 δις \$ 2017: 68,95 δις \$
Αύξηση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος	2015: -28,1% 2016: -9,8% 2017: -2%
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν – Κατά Κεφαλή Ετήσιο Εισόδημα	2015: 2.800\$ 2016: 2.400\$ 2017: 2.300\$
Σύνθεση Α.Ε.Π. ανά τομέα	Γεωργία: 24,1%, Βιομηχανία: 14,3% και

	Υπηρεσίες: 61,6%
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	2017: 13,7%
Εργατικό Δυναμικό	2017: 7.425 εκατομμύρια
Ανεργία	2017: 27%
Φόροι και άλλα έσοδα	2017: 13,5% ΑΕΠ
Προϋπολογισμός	2017: -6,9% ΑΕΠ
Δημόσιο Χρέος	2016: 119,1% ΑΕΠ, 2017: 135,5% ΑΕΠ
Πληθωρισμός	2017: 20%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	2017: -579 εκατομμύρια \$
	2016: 163,6 εκατομμύρια \$, 2017: 501,2 εκατομμύρια \$
Εξαγωγές	Κυριώτεροι πελάτες: Ομάν 31,6%, ΗΑΕ 30,6%, Κίνα 16,8%, Σαουδική Αραβία 4,2%
Εισαγωγές	2016: 3.117 δις \$, 2017: 4.573 δις \$
	Κυριώτεροι προμηθευτές: Κίνα 25,5%, Τουρκία 8,1%, Ομάν 7,8%, Ινδία 6,8%, Βραζιλία 5,8%, Σαουδική Αραβία 4,6%, ΗΑΕ 4%
	31/12/2016: 592,6 εκατομμύρια \$
Αποθέματα σε συνάλλαγμα και σε χρυσό	31/12/2017: 245,1 εκατομμύρια \$
	31/12/2016: 7.181 εκατομμύρια \$
Εξωτερικό Χρέος	31/12/2017: 7.252 εκατομμύρια \$

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Υεμένης

(αξία σε Ευρώ)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη	2015	2016	2017
	1.899.752	3.155.161	3.129.003
Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη			
	901.249	2.240.638	2.319.837

Σύνολο Εμπορίου	2.801.001	5.395.799	5.448.840
Εμπορικό Ισοζύγιο	998.503	914.523	809.166

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Όσον αφορά το διμερές εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος με την Υεμένη, οι εισαγωγές σε πετρέλαιο και άλλα παράγωγα προϊόντα του πετρελαίου δημιουργούν μεγαλύτερες αυξομειώσεις. Χαρακτηριστικά για το 2014 οι εξαγωγές της Υεμένης προς την Ελλάδα παρουσίασαν σημαντική άνοδο φθάνοντας τα 17.826.542 € από 302.068 € το 2013. Η σημαντική αυτή αύξηση είναι συγκυριακή και οφείλεται αποκλειστικά στις εισαγωγές από την Υεμένη ειδικού καυσίμου για τα αεριωθούμενα, συνολικής αξίας 17.753.495 €. Αντίστοιχα οι ελληνικές εξαγωγές προς την Υεμένη πορουσίασαν το 2014 μία ελαφρά μείωση, κατά 4% και από 3.570.851 € το 2013 μειώθηκαν στα 3.456.642 € το 2014. Οι εξαγωγές της Ελλάδος προς την Υεμένη το 2015 μειώθηκαν σημαντικά έναντι του 2014, μείωση 45%. Από 3.456.642 € το 2014 μειώθηκαν στα 1.899.752 € το 2015. Μείωση τέλος παρουσίασαν και οι ελληνικές εισαγωγές από την Υεμένη το 2015 έναντι του 2014, μείωση 95%. Από 17.826.542 € το 2014 μειώθηκαν στα 892.392 € το 2015.

Αντίστοιχα για το 2016 αύξηση παρουσίασαν και οι ελληνικές εξαγωγές προς την Υεμένη, έναντι του 2015, αλλά και οι ελληνικές εισαγωγές από την Υεμένη. Πιό συγκεκριμένα οι ελληνικές εξαγωγές προς την Υεμένη αυξήθηκαν κατά 66% και από 1.899.752 € το 2015 αυξήθηκαν στα 3.155.161 € το 2016. Αντίστοιχα η αύξηση των ελληνικών εισαγωγών από την Υεμένη στην διετία 2015-2016 καταγράφεται σε ποσοστό της τάξεως του 149% και από 901.249 € το 2015 αυξήθηκαν στα 2.240.638 € το 2016. Για το 2017 οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν μία μικρή μείωση έναντι του 2016 και από 3.155.161 € το 2016 φθάνουν στα 3.129.003 € το 2017, μείωση της τάξεως του 0,83%. Τέλος ελαφρά αύξηση παρουσιάζουν το 2017 οι ελληνικές εισαγωγές από την Υεμένη και συγκεκριμένα από 2.240.638 € το 2016 αυξάνονται στα 2.319.837 € το 2017, αύξηση της τάξεως του 3,54%. Παρόλα αυτά το εμπορικό ισοζύγιο εξακολουθεί να παραμένει πλεονασματικό υπέρ της χώρας μας.

Στα κυριότερα προϊόντα που εξήγαγε η Ελλάδα προς την Υεμένη περιλαμβάνονται: **ξύλεια ακατέργαστη, βερίκοκα παρασκευασμένα ή διατηρημένα, γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, κλειδαριές, φάρμακα που περιέχουν άλλα αντιβιοτικά, πολτοί για επάλειψη σε ψωμί και άλλα.**

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Υεμένης (εισαγωγές – εξαγωγές – τετράψηφια – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ II

2015 – Εισαγωγές			
-------------------------	--	--	--

Ελλάδος από Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	1703	Μελάσες που προκύπτουν από την εκχύλιση ή τον εξευγενισμό της ζάχαρης	559.177
	7404	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού	342.072
2015 – Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη	2008	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη αυτών	509.613
	3004	Φάρμακα	415.662
	4403	Ξυλεία ακατέργαστη, έστω και ξεφλουδισμένη	548.606
2016 – Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	74040010	Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	2.156.557
	76020019	Άλλα απορρίμματα στα οποία περιλαμβάνονται και τα είδη που απορρίπτονται κατά την κατασκευή	61.875
	20089774	Άλλα μείγματα από καρπούς και φρούτα	22.206
2016 – Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	30049000	Άλλα φάρμακα	711.819
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	443.503
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών	423.910
	30044080	Άλλα φάρμακα	292.581
	83014011	Κλειδαριές με κυλίνδρους των τύπων που χρησιμοποιούνται για πόρτες	237.200

	28365000	Ανθρακικό του ασβεστίου	235.169
	30042000	Φάρμακα που περιέχουν άλλα αντιβιοτικά	219.169
	63014090	Καλύμματα από ανθεκτικές ίνες	113.004
2017 – Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	30049000	Άλλα φάρμακα	992.486
	30044900	Άλλα φάρμακα	610.952
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών	365.025
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	284.342
	30033900	Φάρμακα που περιέχουν άλλα αντιβιοτικά	217.955
	28365000	Ανθρακικό του ασβεστίου	202.580
	83014011	Κλειδαριές με κυλίνδρους των τύπων που χρησιμοποιούνται για πόρτες	123.451
	19053219	Γκόφρες και γκοφρέτες	47.108
	48103210	Χαρτί και χαρτόνια κράφτ	45.351
	84749090	Μέρη από μηχανές και συσκευές	38.122
2017 – Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	03075200	Χταπόδια κατεψυγμένα	213.819
	74040010	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού από χαλκό καθαρισμένο	1.982.787
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	123.231

2018 – Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη – Ιανουάριος – Απρίλιος	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών	92.870
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	56.407
	30044900	Άλλα φάρμακα	160.982
	30049000	Άλλα φάρμακα	132.456
	73101000	Δεξαμενές, βαρέλια, τύμπανα, μπιτόνια	4.080
	90213990	Άλλα είδη και συσκευές προσθέσεως οδοντιατρικής	296
2018 – Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη – Ιανουάριος- Απρίλιος	Δασμολογική Κλάση	Προϊόντα	Αξία
	03075200	Χταπόδια Κατεψυγμένα	140.380
	74040010	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού από χαλκό καθαρισμένο	511.833
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

www.sale.gr